

**Orosháza Város Önkormányzat
Polgármesterétől**

5900 Orosháza, Szabadság tér 4–6.

Telefon: 68/413-022, Fax: 68/411-545

E-mail: polgarmester@oroshaza.hu, Honlap: www.oroshaza.hu

Feljegyzés

Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2020. évi ellátásáról

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése minden település részére kötelezettségként írja elő az átfogó értékelés elkészítését.

Orosháza Város Önkormányzata a feljegyzéshez csatolt melléklet szerinti Beszámolóval tesz eleget jogszabályi kötelezettségének, melynek formai, tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete határozza meg.

Tekintettel a 27/2021. (I.29.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzetre, valamint a Katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésben biztosított hatáskörökre, kérem a Polgármesteri Hivatalt az alábbi polgármesteri döntés előkészítésére:

„Orosháza Város Polgármestere dönt arról, hogy

a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2020. évi ellátásáról szóló átfogó beszámolót elfogadja.

Jelen határozatomat a 27/2021. (I.29.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzetre, valamint a Katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésben biztosított hatáskörömben hoztam.

Végrehajtásért felelős: Dénes Tünde irodavezető a határozatot a Békés Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya felé történő továbbításáért

Határidő: 15 nap”

Orosháza, 2021. május 10.

Dávid Zoltán
polgármester

„A gyermekek úgy éreznek, ítélnék és cselekednek, miként azt azoknál látják,
akiket szeretnek és becsülnek!”

Dr. Wlassics Gyula

BESZÁMOLÓ

a gyermekjóléti és gyermekvédelmi

feladatok 2020. évi ellátásáról

I. BEVEZETŐ

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) a *gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet* a alábbiak szerint definiálja: a gyermekjóléti alapellátás, illetve a gyermekvédelmi szakellátás keretében végzett tevékenység, függetlenül a feladatellátás e törvényben nevesített formájától és módjától; a szolgáltató tevékenység célja a gyermekjólétnek, azaz a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, személyi, vagyoni és egyéb jogainak biztosítása.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások hatékony biztosítása érdekében a gyermekek védelmének rendszere az elmúlt évtizedekben kialakításra került, melynek működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Az egyes ellátások és intézkedéseken felül a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat látják el a törvényben meghatározott alaptevékenysége keretében:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- a települési önkormányzat jegyzője,
- a büntetés-végrehajtási intézet,
- a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A gyermeki jogok érvényre juttatásának egyik garanciális pillére a gyermekek védelme érdekében kifejtett tevékenységek, a kialakult tendenciák megismerhetősége, ezért rögzítette a Gyvt. minden település részére kötelezettségként az átfogó értékelés elkészítését.

Orosháza Város Önkormányzata beszámolási kötelezettségének a Gyvt. 96. § (6) bekezdésében foglaltak szerint tesz eleget, melynek formai, tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

II. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI ADATAI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLYRA:

2020. január 1. napján Orosháza összlakossága: **27.288** fő volt.

2020. január 1. napján **4.700** fő tartozott a 0 – 18 éves korosztályba, melynek nemek szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul:

2.296 fő leány, és **2.404** fiú.

A korcsoport szerinti megoszlás a népesség-nyilvántartás adatai alapján a következőképpen alakult:

<u>2020. január 01.</u>	
0 - 2 év:	660 fő
3 - 5 év:	706 fő
6 - 14 év:	2.241 fő
15- 18 év:	1.093 fő

III. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL, ILLETVE SZERVEZÉSÉBEN NYÚJTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA:

3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

3.1.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – további rászorultsági feltételek megléte esetén – a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- évente két alkalommal (augusztus és november hónapokban) 6.000,-Ft alapösszegű vagy amennyiben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság mellett a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet is fennáll, 6.500,-Ft emelt összegű támogatásnak (korábban : Erzsébet-utalványnak),
- a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A *jegyző* – kérelem alapján – abban az esetben állapíthatja meg az ellátásra történő jogosultságot, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a Gyvt.-ben szabályozott, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének százalékában (145%, ha a

gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza; a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos vagy nagykorúvá vált gyermek esetében a nappali oktatás munkarendje, felsőfokú oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat; 135% az előzőekben nem nevesített esetekben) meghatározott értékhatárt és a vagyoni helyzet vizsgálata után is fennáll a rászorultság.

2020. év folyamán 517 gyermek részére került megállapításra rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. 2020. december 31-ei állapot szerint 495 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, akik közül 29 fő betöltötte a 18. életévét, de a feltételek alapján nagykorúként is jogosult volt a kedvezményre.

A jegyzői feladatok az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoportja által valósultak meg.

3.1.2. 2020. évben valamennyi tanítási szünetben megszervezésre került a **szünidei gyermekétkeztetés**. Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő, a nagykorú jogosult kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermekek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére ingyenesen biztosítja, amelynek költségeit az állam finanszírozza.

E kötelező ellátáson túl az önkormányzat további gyermekek, különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára is nyújthat ingyenes szünidei étkeztetést. Az önkormányzat 2020. évben is vállalta, hogy a szociális előirányzat terhére fedezetet biztosít az 5 hónapos - 18 év közötti, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek ingyenes szünidei étkeztetéséhez.

A jogszabály előírásainak megfelelően a jogosult családok és személyek tájékoztatása minden szünidő megkezdése előtt időben megtörtént, mind a saját kezűkhöz címzett levél útján, mind a nevelési, oktatási intézmények révén és a helyben szokásos hirdetési módokon. Az alábbi táblázat a tájékoztatással érintett, jogosultsággal rendelkezők számát mutatja.

Orosházán 2020. évben szünidei gyermekétkeztetésre jogosultak száma

Szünidei gyermekétkeztetés	Szünidei étkezésre jogosult gyermekek száma <u>összesen:</u>	Az összesen jogosultból rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult (továbbiakban: RGYK-s) gyermekek száma:	Az összesen jogosultból RGYK-s és hátrányos helyzetű gyermekek száma:	Az összesen jogosultból RGYK-s és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:
Tavaszi szünet	519	200	172	147
Nyári szünet	505	196	166	143
Őszi szünet	460	144	186	130
Téli szünet	452	156	159	137

A szünidei gyermekétkeztetés igénybe vétele nem kötelező. Az alábbi táblázat mutatja, hogy a jogosultak közül hány gyermek számára vették igénybe az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést és annak mennyi volt a költsége.

Orosházán 2020. évben a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők száma

Szünidei gyermekétkeztetés	Szünidei étkeztetésben részesülők száma (fő)	Szünidei étkeztetés költsége (eFt)
Tavaszi szünet	106	86,4
Nyári szünet	294	5241,2
Őszi szünet	99	198
Téli szünet	265	706

A szünidei gyermekétkeztetés az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoportja, az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat, az O.V.Ö. Egységes Szociális Központ Tanyasegítő Szolgálat és az O.V.Ö. Gyermek- és Diákélelmezési Intézmény együttműködésének eredményeként valósult meg.

3.1.3. Egyszeri pénzbeli juttatás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó, gyermekenként és alkalmanként járó Erzsébet-utalvány 2019. évben végrehajtott törvénymódosítás következtében pénzbeli ellátássá változott. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek 6.000,-Ft alapösszegű pénzbeli támogatásban, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 6.500,-Ft emelt összegű pénzbeli támogatásban részesültek augusztus 1. és november 1. napján fennálló jogosultságukra tekintettel.

A pénzbeli támogatásban részesült gyermekek száma 2020. évben:

- 2020. augusztus 1. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben

részesült 513 gyermek, közülük 323 fő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű.

- 2020. november 1. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült 472 gyermek, közülük 314 fő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű.

Az alapösszegű és emelt összegű pénzbeli támogatás ellenértékét az állami költségvetés finanszírozta.

A pénzbeli támogatást az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoportja és a Közgazdasági Iroda Segélypénztára együttműködése által valósult meg.

3.2. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

A gyermekvédelmi gondoskodás körében, a Gyvt. szabályai alapján a jegyző hatáskörében kerül megállapításra a gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének fennállása, ha a hátrányos helyzet oka a szülők, a családba fogadó gyám (a továbbiakban: gyám) alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, vagy az elégtelen, egészségtelen lakókörnyezet. Az idevonatkozó szabályozás célja a gyermek körülményeiből, környezetéből adódó hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése koragyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a) a szülő, gyám iskolai végzettsége alacsony, legfeljebb alapképzés végzettség (8 általános);
- b) a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- c) az elégtelen lakáskörülmények;
- d) a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény hatálya alatt álló gyermek, akinek esetében az a)-c) pontban foglalt körülmények közül egy fennáll.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény hatálya alatt álló gyermek, akinek esetében az a)-c) pontban foglalt körülmények közül legalább kettő fennáll, továbbá ide sorolandó a nevelésbe vett gyermek és az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A jegyző a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásáról nyilvántartást vezet a saját hatáskörében hozott és a gyámhivatal által megküldött határozatok alapján.

A 2020. december 31-i állapot szerint hátrányos helyzetűek száma 184 gyermek (85 család volt érintett), a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 148 gyermek (49 család volt érintett). A hátrányos helyzet fennállásának megállapítására jogosító feltételek az előfordulási gyakoriságuk szerint az alábbi sorrendbe (csökkenő) rendezhetők: a szülő, a gyám alacsony iskolai végzettsége (157 fő), a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága (16 fő)

elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények (11 fő). A halmozottan hátrányos helyzet fennállását megalapozó feltételek együttes előfordulásának gyakorisága: a szülő, a gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények (92 fő), a szülő, gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága (42 fő), a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények (1 fő), mindhárom feltétel együttesen jelen van (13 fő).

Az eljárás során az egészségtelen, elégtelen lakókörnyezetre hivatkozás esetén mindenkor helyszíni szemle történik, kivéve a szegregátumban lévő lakást, amelyről e tény hivatalból köztudomású.

A jegyzői feladatok az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoportja által valósultak meg.

3.3. Települési támogatás gyermekek életfenntartási gondjainak enyhítésére

2015. március 1-től a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és helyi végrehajtási rendeletének módosítása következtében a gyermekek eseti krízishelyzetének enyhítését szolgáló segély a „Gyermekek rendkívüli települési támogatása” jogcímen nyújtott támogatás formájában tölti be szerepét. Szabályait a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet tartalmazza, amely szerint a támogatás a gyermekek életfenntartási gondjainak enyhítését, az alkalmanként jelentkező többletkiadások fedezését szolgálja, és képviselő-testületi hatáskörben állapítható meg.

2020. évben gyermek krízishelyzetére tekintettel 308 esetben volt kifizetés gyermekek rendkívüli települési támogatása jogcímen, összesen 2.970 eFt összegben. A támogatást az önkormányzat a saját forrásai terhére nyújtotta.

2020. évben is sikerült a jelentkező igényeknek eleget tenni, kérelem elutasítására nem került sor.

A támogatás nyújtását a Képviselő-testület a polgármesterre ruházta át, akinek e feladata az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Népjóléti, Szociális Csoportja által valósult meg.

Évről évre az eseti segélyek forrásából lehetőség nyílik arra, hogy „karácsonyi csomagosztásra” kerüljön sor az arra rászoruló gyermekeknek. A járványügyi helyzetre tekintettel decemberben az ünnepélyes közösségi programok mellőzésével, a korábbi természetbeni támogatás pénzbeli támogatásként került kifizetésre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára. A csomag értéke korábban 3.000 Ft volt, 2020. évben gyermekenként 5.000 Ft összegű támogatásban részesültek a rászoruló családok.

2020. év folyamán a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) való jogosultsága alapján a **Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program** keretében havonta került sor élelmiszer segélycsomag átadására a 0-3 éves jogosult gyermekek részére. Az év folyamán havonta átlagosan 45 gyermek

részesült segélycsomagban. Továbbá augusztus hónapokban a 7-14 éves jogosult gyermekek szintén segélycsomagban részesültek, a gyermekek száma 232 fő volt. A kiosztást a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság végezte, a kedvezményezettek kiértékelésében az önkormányzat, valamint az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatja működött közre.

3.4. Életkezdési támogatás

2016. évtől az önkormányzat életkezdési támogatást nyújt azon újszülötteknek, akiknek anyakönyvezése időpontjában Orosházán bejelentett lakóhelyük van. Mértéke gyermekenként 18.000,-Ft, formája természetbeni juttatás: Edenred utalvány. A támogatást 2020. évben 195 kisgyermekre tekintettel vették át a szülők, amelynek költsége 3.510 eFt volt és az önkormányzat a saját forrásai terhére biztosította azt.

Az önkormányzati feladatok az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Általános Igazgatási Csoportja és a Népjóléti, Szociális Csoportja által valósultak meg.

3.5. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

Orosháza városában a Gyermek- és Diákélelmezési Intézmény által készített ételek jutnak el a legnagyobb számban az étkező óvodás, általános és középiskolás gyermekekhez. A Gál és Márta Kft. által működtetett kardoskúti Fehér-tó étterem szállítja az ételt az Aprajafalva Óvodába, illetve a Wesley János Gyógypedagógiai Óvoda, Fejlesztő Nevelés- oktatást Végző Iskola, Speciális Szakiskola számára.

A speciális étrendet folytató gyermekek étkeztetésében a Gyopárosi Gasztronómiai és Turisztikai Kft. SPÉKO (Speciális Ételek Konyhája) konyha nyújt segítséget.

Orosháza Város Önkormányzata biztosította 2020. évben is az ételallergiás gyermekek számára a tízórait és az uzsonnát is, az étkezés számukra ugyanazon térítési díjon érhető el, mint a nem ételallergiás gyermekek esetében.

2015. évben jelentős változás történt a bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés térítési díj kedvezménye tekintetében. Az 50 %-os kedvezmény megszűnt, míg 100 %-os kedvezményt vehet igénybe az, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, három vagy több gyermek nevelkedik a családban, fogyatékos, vagy tartós beteg gyermek él a családban, nevelésbe vették, illetőleg a szülő a nevelési intézmény felé tett nyilatkozata alapján, hogy a család egy főre jutó jövedelme nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.

A fenti szabályozás 2020. évben nem változott.

2020. évben a koronavírus világjárvány rendkívüli helyzetet idézett elő az oktatási, nevelési intézményekben, mely a gyermekétkeztetésre is kihatott. 2020. március 11-től kihirdetett veszélyhelyzet miatt minden intézményben megszűnt a helyben étkezés, így Orosháza Város Önkormányzat Gyermek- és Diákélelmezési Intézménye a főzőkonyháján elkészített ételeket – járványügyi előírásoknak megfelelően - dobozokban kicsomagolt állapotban biztosította az igénylők részére. Az igényeknek megfelelően, átlagosan 220 adag óvodás, 160 adag általános iskolás, 45 adag étel a középiskolás gyermek részére került átadásra. Ezen intézkedés hatalmas anyagi terhet rótt az Intézményre, volt, hogy egyéb megrendelésekkel együtt (időseknek, karanténba helyezetteknek) több, mint ezer doboz étel került kiszállításra.

A tanév ősszel hagyományos rend szerint kezdődött, így a gyermekétkeztetés is megszokott módon zajlott, majd novemberben az ismételt veszélyhelyzet kihirdetése következtében a középiskolákban megszűnik a tantermi oktatás, az ügyeleti rend fenntartásával. Ezen korosztály részére elvitellel került biztosításra a napi meleg étkezés.

Az alábbi tájékoztatás a nevelési-oktatási intézmények adatszolgáltatása alapján kerül bemutatásra.

3.5.1.1. Kisharang Bölcsőde:

Az intézmény befejező és tejkonyhával rendelkezik, ahol központilag, az élelmezésvezető által összeállított étlap alapján biztosítják a kisgyermek étkeztetését. Bármilyen táplálék - allergia esetén a speciális étrendnek eleget tudnak tenni.

Az intézményt látogató 142 fő vonatkozásában 2020. évben a szülők 92 %-a nem fizetett étkezési díjat, gondozási díjtól pedig 60 %-uk mentesült.

3.5.1.2. Bóbita Bölcsőde:

Az intézmény tálaló és tejkonyhával rendelkezik, ahol központilag, az élelmezésvezető által összeállított étlap alapján biztosítják a kisgyermek étkeztetését. Bármilyen táplálék - allergia esetén a speciális étrendnek eleget tudnak tenni.

Az intézményt látogató 33 fő vonatkozásában 2020. évben a szülők 96%-a nem fizetett étkezési díjat, gondozási díjtól pedig 27%-uk mentesült.

3.5.1.3. Lurkó Családi Bölcsőde:

2020. évben 19 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény. Bármilyen táplálék - allergia esetén a speciális étrendnek eleget tudnak tenni.

3.5.1.4. APRAJAFALVA Családi Bölcsőde Hálózat:

2020. évben 21 fő engedélyezett létszámból 17 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény. Bármilyen táplálék - allergia esetén a speciális étrendnek eleget tudnak tenni.

3.5.2. Óvoda:

Az óvodások száma 2020. évben 831 fő volt.

Az óvodás gyermekek mintegy 84,48 %-a (702 fő) részesült 100 %-os kedvezményes étkeztetésben.

	Városi Önkormányzat Napközi- otthonos Óvodája	Forrás Református Óvoda	Székács József Evangélikus Óvoda	Eötvös József Katolikus Óvoda	Wesley János Gyógyped. Óvoda
Óvodások száma	488	78	126	65	17
100 %-os kedvezményre volt jogosult a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján	433	50	113	63	17
Ellátottak százalékában	88,73 %	64,10 %	89,68 %	96,92 %	100 %

Orosháza városában két **magánóvoda** működött 2020. évben. A gyermekétkeztetéssel összefüggésben az alábbi számadatokat nyújtották az intézmények:

	Lurkó Óvoda	APRAJAFALVA Óvoda
Óvodások száma	27	31
100 %-os kedvezményre volt jogosult a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján	27	0
Ellátottak százalékában	100 %	0 %

3.5.3. Iskola:

Az Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Székhelyintézménye és Tagintézményeiben összesen 738 diák tanul.

Kedvezményes étkeztetésben 269 gyermek (36,45 %) részesült, ebből 134 fő (49,81 %) 100 %-os és 135 fő (50,19 %) 50 %-os kedvezménnyel étkezhet. Kedvezményben részesülők száma 2020. évben:

Intézmény	Összes tanulói létszám (fő)	Kedvezmény (fő)	
		100 %	50 %
Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Székhelyintézmény	483	35	75
Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákóczi-telepi Tagintézmény	95	62	8
Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Czina Sándor Tagintézmény	160	37	52

Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégium tanulói összlétszáma 698 fő. Ebből 88 gyermek (12,60 %) részesül kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesül 1 gyermek (1,14 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesül 87 gyermek (98,86 %).

Gyulai Szakképzési Centrum Kossuth Lajos Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Tanulói összlétszáma 615 fő

Felnőttképzésben 78 fő,

300 fő rendelkezik szakgimnáziumi hallgatói jogviszonnyal.

Ebből 29 gyermek (4,72 %) részesült kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesült 7 gyermek (24,14 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesült 22 gyermek (75,86 %).

Orosházi Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola tanulói összlétszám: 458 fő, ebből 113 gyermek (24,67%) részesül kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint: -

100 %-os étkezési támogatásban részesül: 11 fő (9,73 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesül: 102 fő (90,27 %).

Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium általános iskolai tanulói létszáma 367 fő, a gimnázium tanulói létszáma 187 fő, amely összesen 554 fő. Ebből 161 gyermek (29,06%) részesül kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesül: 38 fő (23,60 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesül: 123 fő (76,4%).

Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda tanulói összlétszáma 341 fő.

Ebből 127 gyermek (37,24%) részesül kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100%-os étkezési támogatásban részesül: 39 fő (30,71 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesül: 88 fő (69,29 %).

Wesley János Gyógypedagógiai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- oktatást Végző Iskola, Szakiskola tanulói összlétszáma: 129 fő. Ebből 96 fő (74,42 %) részesül kedvezményes étkeztetésben az alábbiak szerint:

100 %-os étkezési támogatásban részesül 70 fő (72,92 %),
50 %-os étkezési támogatásban részesül 26 fő (27,08 %).

IV. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA:

4.1. Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)

4.1.1. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

A 2016. január 1-én életbe lépő jogszabályi változások jelentősen érintették az intézmény szakmai munkáját, területi lefedettségét. Két önálló szervezeti egység került kialakításra *család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve család- és gyermekjóléti központ*, melyeknek feladatellátása az alábbi településekre terjed ki:

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében: Békéssámson, Csanádapáca, Csorvás, Gádoros, Kardoskút, Orosháza, Pusztaföldvár, Tótkomlós.

Család- és gyermekjóléti központ feladatai tekintetében: Orosházi Járás valamennyi települése, azaz Békéssámson, Csanádapáca, Gádoros, Kardoskút, Nagyszénás, Orosháza, Pusztaföldvár, Tótkomlós.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársai a gesztor intézményben és valamennyi területi irodában megtalálhatóak ügyfélfogadási időben. Ügyfélfogadási időn túl – probléma esetén – a Központ által működtetett készenléti szolgálat telefonszáma hívható, mely minden területi irodában kifüggesztésre került.

2020-ban Orosházán 7 fő családsegítő munkatárs dolgozott.

A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzser munkatársai helyben elérhetők a lakosság számára. Orosházán, Pusztaföldváron, Gádoroson és Tótkomlóson az esetmenedzsereknek a területi irodákban található a munkavégzés helye, és heti rendszerességgel, meghatározott időpontokban ügyfélfogadást tartanak Kardoskút, Csanádapáca, Békéssámson és Nagyszénás településeken a szakmai programban leírtak szerint. Az egy szakemberre jutó ellátott települések számát a gondozotti esetszám és a földrajzi távolság határozza meg. Az ügyfélfogadási idő meghatározásánál figyelembe vették a település adottságait, az ellátott családok számát, valamint a problémák nagyságát.

2020-ban Orosházán 4 fő esetmenedzser, valamint 4 fő tanácsadó (jogi, pszichológiai, gyermeknevelési és pénzügyi) dolgozott.

Szociális diagnózis

A szociális diagnózis egy újfajta szolgáltatás, melyet 2018. január 1-től kötelező működtetni a Család- és Gyermekjóléti Központoknak. 2017. szeptember 1. napjától – pályázati támogatásból – járási szinten ezt a feladatot 1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser végezte. Majd a törvényi előírásnak megfelelően 2019. január 1-től ezt a feladatot intézményük foglalkoztatásában 1 fő végzi teljes állásban.

A szociális diagnózis szerepe

A diagnózis készítése az a folyamat, amely megalapozza az egyén szociális támogatását és a majdani szolgáltatónál a szolgáltatási terv elkészítését, valamint megvalósítását, és amelynek során képet kaphatunk az egyén aktuális helyzetéről és állapotáról. A diagnózis egyfajta értékelési folyamat is, amelyben az egyén életútját, önmagáról alkotott képét és az esetleges vizsgálatok eredményeit a diagnózist készítő és maga az érintett személy összevetik.

A diagnózis készítése során felszínre kerülő problémák kezelése érdekében megállapításra kerülnek azok a szolgáltatások, amelyek megteremtik a fejlesztéshez, a normális működéshez szükséges feltételeket, továbbá a meghatározásra kerül a megvalósítás határideje, megtörténik a célok elérését gátló és segítő erőforrások, kockázatok számbavétele. A diagnózis elkészítésében az ellátottnak aktívan részt kell vennie, nélküle a terv nem készíthető el.

Az esetmenedzsernek az első találkozástól számítva 15 nap áll rendelkezésre a diagnózis elkészítésére. Krízishelyzetben természetesen a szociális diagnózis elkészülte előtt is lehetőség van szolgáltatás igénybevételére és annak nyújtására.

A szociális diagnózis készítését kezdeményezheti:

1. Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
2. Család-és Gyermekjóléti Központ
3. Jelzőrendszer

Szociális diagnózis tartalma

A szociális diagnózis elkészítését adatlap segíti, melyben zárt és nyitott kérdések egyaránt szerepelnek, és melyben az adott válaszok értékelése után lehetővé válik a szükséglet meglétének, mélységének, intenzitásának értékelése, valamint a megfelelő szolgáltatás kiválasztása.

Fentiek értelmében a szociális diagnózishoz kapcsolódó felmérő adatlap funkciója egyrészt a szolgáltatási rendszerben elérhető szolgáltatási elemekre vonatkozó szükséglet meglétének vizsgálata, másrészt a fennálló szükségletek erősségének értékelése.

A szociális diagnózis felvétele során megismerkedhetünk az egyén családi helyzetével, lakókörülményével, egészségügyi állapotával, munkaerő piaci státuszával. A beszélgetés során a felvételi esetmenedzser számára az is kiderül, hogy az egyén alkalmas-e önálló életvitelre, és amennyiben nem, milyen

tényezők akadályozzák, gátolják, vagy éppen segíthetik őt ebben, és milyen szolgáltatások szükségesek ahhoz, hogy hosszabb távon önállóan tudja életét támogatni.

Amennyiben gyermeket, illetve gyermekeket érintő problémák is felmerülnek, a rájuk vonatkozó adatlap kitöltése is szükségszerű.

Mindezek ismeretében összegzéséként megállapításra kerül egyes szükségletek hiánya, valamint a szükségletek kielégítéséhez szükséges szolgáltatási formák beazonosítása.

Tapasztalatok:

A beérkező kérelmek általában új esetként jelentek meg a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatoknál.

A feltárt problémák megoldásához szükséges szolgáltatások a legtöbb esetben járás szinten elérhetőek voltak.

Az előző évhez képest kevesebb kérelem érkezett, melynek oka lehet a járványhelyzet.

Szociális diagnózis statisztikai adatai

Település: Orosháza	
Kérelmek száma összesen:	24
Probléma típusa szerint:	
1. Családi kapcsolatokra vonatkozó problémák:	7
2. Lakhatási probléma:	2
3. Anyagi helyzettel kapcsolatos probléma:	2
4. Foglalkoztatással kapcsolatos probléma:	0
5. Egészségi állapottal kapcsolatos probléma:	0
6. Gyermekkel kapcsolatos problémák:	10
7. Társas kapcsolatokból fakadó problémák:	0
8. Életviteli problémák:	2
9. Egyéb:	1
Érintett fő összesen:	27
gyermek	3
felnőtt	24

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység:

Jogsabályi háttér

Az utóbbi évtizedekben számos gazdasági, társadalmi változás ment végbe, melynek hatására az óvodák és iskolák rengeteg új kihívással találták szembe magukat. Ezzel egyidejűleg a családok belső működése, nevelésben betöltött szerepe, és életvitele is átalakult. A problémával küzdő gyermekek száma

drasztikusan megemelkedett, ami további terheket rótt az egyébként is leterhelt pedagógusokra. Ezen kialakult helyzet kezelésére, továbbá a gyermekek, tanulók veszélyeztettségének megelőzése érdekében **2018. szeptember 1-től** valamennyi köznevelési intézményben bevezetésre került az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység. Ezt a tevékenységet a járási székhely önkormányzata által fenntartott család- és gyermekjóléti központok kötelező jelleggel biztosítják a speciális szolgáltatásaik keretében. A feladatellátás a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) alapján történik.

A jogszabály 1.000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő (40 óra) alkalmazását írja elő, így az orosházi járásban 7 fő foglalkoztatott látja el a feladatot.

A tevékenység célja

Az NM rendelet rendelkezései értelmében az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának, valamint az intézmény pedagógusainak és az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek. Az óvodai és iskolai szociális segítő a szociális munka módszereivel látja el feladatait, ennek keretében segíti:

- a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedésében, tanulmányi kötelezettségei teljesítésében,
- a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- gyermek veszélyeztettségének kiszűrését,
- és a jelzőrendszer működését.

Segítő munka az intézményekben

Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat 2018. szeptembere óta óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást biztosít Orosháza járás területén.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról a család- és gyermekjóléti központ minden tanév elején szükséglet felmérést készít, majd ez alapján együttműködési megállapodást köt a köznevelési intézményekkel.

Az óvodai és iskolai szociális segítők nagyon sokrétű munkát végeznek. Segítséget nyújtanak a hozzájuk forduló gyermekek, szülők és szakemberek számára egyaránt.

Az alapvető problémák, amelyek a legtöbb esetben felmerülnek:

- rossz szociális háttér,
- anyagi- és megélhetési problémák,

- családi - és egyéb konfliktusok,
- magatartási problémák,
- konfliktushelyzetek diák-diák, tanár-diák, tanár-szülő között,
- tanulási- és részképesség zavar,
- elhanyagolás,
- életviteli problémák,
- nevelési problémák,
- kapcsolattartási problémák,
- agresszió,
- tanár- diák közötti kommunikációs nehézségek,
- tanár- szülő közötti kommunikációs nehézségek,
- magas számú igazolt vagy igazolatlan hiányzás,
- válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartási problémákból adódóan a gyermeknél jelentkező pszichés zavarok.

Az intézményben dolgozó szakemberek a felmerülő problémák megoldása érdekében prevenciós programok lebonyolításában vesznek részt. Az intézményekben a gyermekekkel végzett egyéni, illetve kiscsoportos munka kerül leginkább előtérbe. Ilyenkor az általuk megjelölt, vagy az iskolapszichológus, illetve más szakember által delegált problémákról beszélgetnek a segítőkkel kötetlenül, a kisebbekkel pedig játékos, mesés formában, továbbá prevenciós csoportmunka keretében például mesecsoportot, filmklubot vezetnek. A család- és gyermekjóléti központ, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálat által gondozásban lévő gyermekekkel kapcsolatban végzik el a vállalt feladataikat, mint például konzultálnak az érintett osztályfőnökökkel, ezáltal biztosítva a hatékony és gördülékeny információáramlást a két intézmény között, vagy óralátogatások keretében megfigyelik az érintett gyermekeket.

A nyár folyamán bekapcsolódtak az Orosháza Város Önkormányzata által megszervezett napközis tábor lebonyolításába, valamint az Erzsébet tábor keretében 20 orosházi gyermek számára szerveztek 5 napos ottalvós tábort.

A digitális oktatás bevezetésének hatása a szakmai munkára

A COVID-19 járvánnyal kapcsolatos biztonsági intézkedések hatására az intézményekben 2020. március 16. napjától digitális oktatási rend lépett életbe, a gyerekek az interneten keresztül kapták a feladataikat. Az új helyzet a pedagógusok, a gyermekek és a szülők számára is kihívást jelentett.

Az intézményekkel folyamatos volt a kapcsolattartás, heti rendszerességgel konzultáltak a helyzetről és az esetlegesen felmerülő nehézségekről. Az óvodai és iskolai szociális segítők telefonon és elektronikus formában segítséget nyújtottak a gyermekeknek és szüleiknek a tantermen kívüli digitális munkarendbe való beilleszkedéshez, hozzájárultak a gyermekek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítéséhez, szükség esetén a papíralapú iskolai feladatokat eljuttatták a családokhoz.

A család- és gyermekjóléti központ által hatósági döntést követően gondozott gyermekek száma (fő)

	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozói szakellátásból kikerült	Összesen
Érintettek száma	91	10	57	4	162

A Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai és lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet,
- szociális diagnózis felvételét,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családi döntéshozó konferenciát biztosít.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek és azokkal ellátott személyek adatai:

Tevékenység	Speciális tevékenységek száma (darab)	Speciális tevékenység keretein belül ellátott személyek száma (fő)
Kapcsolattartási ügyelet	118	44
Utcái (lakótelepi) szociális munka	104	16
Kórházi szociális munka	48	31
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység (járás szinten)	1643	4555
Szociális diagnózis felvétele	36	42
Készenléti szolgálat	21	20
Jogi tanácsadás	42	37
Pszichológiai tanácsadás	652	119
Családkonzultáció	7	6
Fejlesztőpedagógiai ellátás	183	13
Hátralékezelési tanácsadás	5	4
Összesen	2859	4887

Kapcsolattartási ügyelet

A szolgáltatás célja, hogy a gyermekek válás után is kapcsolatban maradjanak szüleikkel, nagyszüleikkel, testvéreikkel, továbbá nyugodt, semleges helyen biztosítsák a velük való rendszeres találkozást.

Bíróság vagy a gyámhivatal döntése értelmében 2020-ban 118 alkalommal, 44 fő esetében voltak kötelesek a feladat ellátásáról gondoskodni.

Készenléti szolgálat

Készenléti szolgálat feladata a gyermekjóléti szolgálatok nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tájékoztatás vagy tanácsadás.

A mobil telefonszám a nap 24 órájában hívható. A gesztor intézményben tevékenykedő munkatárs fogadja a hívásokat és megteszi a szükséges intézkedéseket.

2020. év során 21 esetben érkezett hívás az intézményhez, a kliensek elsősorban tájékoztatást, információnyújtást kértek.

Utcai és lakótelepi szociális munka

Célja különösen a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető gyermekek és fiatalok felkutatása, - szabad idejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermekek speciális segítése. További cél alternatívák kínálása szabadidejük eltöltésére, valamint helyet biztosítani kortársaikkal, vagy éppen más korosztályokkal való találkozásaikra.

Kórházi szociális munka

Célja a szülészeti- nőgyógyászati, valamint a csecsemő és gyermekosztályon a kórházi nővérrel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése.

Alapesetben a kórházi szociális munkát heti egy alkalommal két órában végezte a központ munkatársa. Az időbeosztás rugalmasan került kialakításra, így a beérkezett jelzésekre a hét bármely napján tudott hatékonyan reagálni. Az évek alatt sikerült jó kapcsolatot kialakítani a fentebb említett kórházi osztályokkal, kölcsönös tájékoztatással segítik egymás munkáját.

A veszélyhelyzet kihirdetését követően annak megszüntetéséig a szolgáltatás folyamatosan működött személyes jelenlét nélkül. A kórházban szükséges volt a megfelelő óvintézkedéseket betartani, ezért a kórházi szociális munkás kollégát telefonon, illetve online formában értesítették probléma esetén, aki a jelzést követően ugyanúgy megtette a szükséges intézkedéseket. Ugyanakkor a központ is a telefonon kapott jelzésekre a lerövidebb úton reagált.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A családsegítő tevékenység az életvezetési problémákkal, szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve krízishelyzetbe került családok, és

személyek ellátása.

A szolgáltatás célja a családok/személyek életvezetési képességének megőrzése, a krízishelyzetük megszüntetése, illetve preventív ellátások biztosítása.

A szolgáltatás feladata olyan személyes szociális szolgáltatás nyújtása, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

Az adósságkezelési szolgáltatás célja, feladata

A szolgáltatás azoknak a lakhatással összefüggésben eladósodott, szociálisan rászoruló családoknak kíván segíteni, akik maguk is képesek és képesek tartozásuk részbeni megfizetésére. Az adósságkezelési szolgáltatás kételemű ellátás: egyrészt tanácsadás nyújtása, másrészt természetben nyújtott támogatás.

Célja az eladósodott háztartások fizetési képességének helyreállítása, de nem alkalmas a fizetésektelen háztartások adósságának teljes tehermentesítésére, és a fizetési készséget nem mutató háztartások támogatására.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat az egyének és a családok életvezetési képességeinek megőrzése, valamint az egyén és a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében tett tevékenységei:

Tájékoztatás: a különböző szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátásokról, a hozzájutás módjairól. Az intézmény munkatársai szórólapokat készítettek, melyeket klienseik rendelkezésére bocsátottak. A családsegítő munkatársak naprakész információval rendelkeznek a legújabb ellátási formákról az internet és a továbbképzések jóvoltából, más szociális ellátási formákról, segítő intézményekről (továbbirányítás).

Tanácsadás: az intézmény a tanácsadás módszerével is igyekszik segítséget nyújtani a problémák orvoslásához. Pszichológiai, jogi, életvezetési, mentálhigiénés, gyermeknevelési tanácsadás, pénzügyi tanácsadás igénybevételének lehetőségét tudják felajánlani klienseiknek.

Ügyintézés: több esetben nyújtanak segítséget az ügyintézés során ügyfeleiknek a települési önkormányzatnál, a Magyar Államkincstárnál, vagy a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnál kérelmek, pályázatok megírásában.

Szociális akciók-természetbeni juttatások: az intézményben lehetőséget biztosítanak használt ruha és eszközök kínálatára és cseréjére is. A hátrányos helyzetű kliensek számára – indokolt esetben – térítésmentesen biztosítják a telefon, fax, fénymásolás és internet használatot.

A Békés Megyei Agrárkamara jóvoltából 900 kg liszt kiosztására kerülhetett sor a járás településein élő, szociálisan hátrányos helyzetű családok körében.

Az orosházi Nagycsaládosok Egyesülete jóvoltából havonta péksütemény adományt tudtak biztosítani a gondozottak számára.

Krizisintervenció: a kialakult válsághelyzet azonnali kezelésénél feladatuk, hogy a krízishelyzetben lévőkkel haladéktalanul fogadják, és számukra – az ügyfélfogadási időn kívül is – segítséget nyújtsanak. Anyagi jellegű probléma esetén – Orosházán, az Önkormányzat által biztosítva – 300.000,- Ft krízis keret állt rendelkezésre gyógyszer-, élelmiszer-, tűzifa vásárlására, illetve okmányok beszerzésére. A krízis keretből 2020. évben 32 család részesült azonnali támogatásban.

Kihelyezett ügyfélfogadások: Az Intézmény családsegítő munkatársa a tanyagondnoki szolgálattal közösen minden hónap első hétfőjén és csütörtökén, 2 órában kihelyezett ügyfélfogadást tartott Kiscsákón, melynek keretében átlagosan 12 fő kereste meg problémájával a szakembert.

Prevenációs célú programok szervezése

A prevenációs munka egyik leghatékonyabb eszköze a szabadidős programok szervezése, emellett pedig a legtöbb előkészületi, szervezési munkát is igénylő feladat.

Az intézmény igyekszik maximálisan kihasználni a társulási formában rejlő lehetőségeket, így munkatársaik részt vesznek a különböző településeken megtartott rendezvényeken, eseményeken, szabadidős tevékenységeken.

Az intézmény programszervezési munkáját sajnos nagymértékben felülírta a 2020. év márciusában kialakult pandémia időszaka, mely egész évre kihatott. Emiatt lényegesen kevesebb programot tudott elindítani és megvalósítani az intézmény.

2020-ban megvalósult programok:

- Video work csoport (7 alkalom),
- főző klub (2 alkalom).

Az intézmény részt vesz a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában, nyertes pályázati projektek szervezésében és lebonyolításában, azonban a kialakult járványügyi helyzetre tekintettel sem pályázni, sem megtartani nem tudtak közösen programokat.

Az intézmény Egy Más jövőÉrt elnevezésű alapítványának egyik célkitűzése a kor kihívásaira gyorsan reagáló, a serdülők szórakozási szokásainak is megfelelő változatos programok szervezése, a tizenéveseket veszélyeztető egészségkárosító, gyakran deviáns viselkedésformák megjelenésének és elterjedésének kezelése.

2020-ban az Alapítvány – pályázati támogatásból – az alábbi programokat szervezte:

- tanulás segítés egyéni tanácsadás keretében hátrányos helyzetű gyermekeknek
- tanulás- módszertani tréning
- életvezetési tanácsadás.

Az intézmény munkatársai a látókörükbe tartozó gyermekek számára a következő szabadidős tevékenységeket szervezték, melyeket a kialakult nehéz helyzetben le is tudtak bonyolítani:

- Erzsébet napközis tábor szervezése Gyopárosfürdön ottalvással,
- Gyopárosfürdön ingyenes strandolási lehetőség,
- „Jézuska járat” keretében 156 gyermek megajándékozása karácsony alkalmából, azonban az ajándékok ünnepélyes átadása elmaradt a pandémia következtében. Helyette az intézmény dolgozói vitték ki, vagy személyesen vették át a családok a gyönyörűen becsomagolt ajándékokat.

Fontos feladatuknak tekintették a helyi civil és egyházi szervezetekkel történő informális és segítő kapcsolatok ápolását, valamint a városi rendezvényeken, kulturális és hagyományőrző programokon való rendszeres részvételüket. A pandémia azonban ezen szervezetek programjait is nagymértékben lecsökkentette, illetve azok meg sem lehettek tartva.

Az intézmény koordinálta az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést.

Feladataik: nyilatkozatok átvétele, szükség esetén a kitöltésükhöz segítségnyújtás, Orosházán a Gyermek- és Diákélelmezéssel való tárgyalások, étkezési jegyek kiosztása.

Orosházán a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzattal szorosan együtt dolgoztak, segítették egymás munkáját, közös szabadidős programokat szerveztek (pl. szabadidős programokra gyermekek delegálása).

4.1.2. Alapellátásban részesülők száma, a Család- és gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

Együtműködési megállapodás alapján vesz igénybe szolgáltatást /nem, életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	Összesen
Nő	14	22	35	24	11	106
Férfi	15	33	46	31	8	133
Összesen	29	55	81	55	19	239

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál egyszeri esetkezelésben részesülők száma:

Egyszeri esetkezelésben részesülők	0-2 év	3-5 év	6-13 év	14-17 év	18-24 év	Összesen
Fő	15	13	62	12	26	128

Gondozási tevékenység

A tapasztalatok azt igazolják, hogy napjainkban a családok legjellemzőbb gondjai: a megélhetési és gyermeknevelési problémák, a pénzbeosztás,

rangsorolás hiánya; a szülői elhanyagolás, családi konfliktus, a szülők nem megfelelő életvitele.

Gondozási tevékenység során azon dolgoznak, hogy a településeken élő gyermekek megfelelő anyagi és szociális biztonságban, megfelelő oktatási és kulturális közegben, békés, nyugodt környezetben, biztonságos, szeretetteljes, gondoskodó családban fejlődhessenek. Ezeknek a feltételeknek megteremtése elsősorban a család feladata, a szülők felelőssége, de szükség esetén az államnak – az általa működtetett, finanszírozott intézménynek szolgáltatást nyújtók által – is segítenie kell ebben a családot.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a leghatékonyabb a megfelelő időben érkező segítség. A nehézségek kialakulásakor, az akadályok felmerülésekor lehet a legeredményesebben megakadályozni a problémák súlyosabbá válását.

Alapellátásra különböző okok miatt került sor:

- gyermek elhanyagolása,
- tanköteles kiskorú igazolatlan hiányzása,
- magatartási problémák,
- csavargás, rossz baráti társaság,
- szülők életviteléből adódó problémák,
- anyagi nehézségek, alacsony jövedelmi viszonyok, megoldatlan lakáshelyzet,
- családon belüli konfliktusok.

4.1.3. Veszélyeztetettség okai (a szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint és a problémák halmazott száma):

A probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint (fő)	Problémák halmazott száma (db)
Életviteli	30	64
Családi-kapcsolati konfliktus	21	40
Családon belüli bántalmazás	5	6
Elhanyagolás	16	48
Gyermeknevelési	17	46
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	1	13
Magatartászavar, teljesítményzavar	4	12
Fogyatékoság	-	1
Lelki-mentális	4	13
Szenvedélybetegség	1	4
Egészségi probléma	1	4
Foglalkoztatással kapcsolatos	-	10
Anyagi	7	58
Ügyintézésrel kapcsolatos	-	28
Információkérésrel kapcsolatos	-	29
Egyéb	3	5
Összesen	110	381

A kiskorúak veszélyeztetettségének fő oka:

Okok	Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint
Nevelési probléma	40
Szülők, család életvitele	30
Családi konfliktus	9
Gyermek családon belüli bántalmazása	5
Gyermek elhanyagolása	21
Egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetése	5
Szülők betegsége	2
Kortárs csoport negatív hatása	1
Elégtelen lakáskörülmények	18
Kilakoltatás veszélye	11
Munkanélküliség	-
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	14
Drogfogyasztás	3
Csavargás	1
Tankötelezettség elmulasztása	31
Tartós betegség	1
Magatartás- vagy tanulási zavar	11
Anyagi probléma	43
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma az év során	164
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	119
Veszélyeztettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	164

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban történő gondozási tevékenység jelenti, mely a segítő kapcsolatra épül. A családdal folytatott szociális segítő munka filozófiája, hogy a gyermek jólétét akkor szolgáljuk a legjobban, ha megerősítjük a családot, mint egységet. A család segítése, gondozása tervezett tevékenység. A családgondozás hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldási eszköztárának javítását szolgálja. A tevékenység széles körű, de a megoldásban a „kis lépések” elve érvényesül.

A szükségletfelmérés alapján láthatóvá válik, hogy a szolgáltatást kérő nehézségei és együttműködési szándéka alapján indokolt-e a hosszabb távú együttműködés a klienssel. A segítő munka dokumentálása gondozás esetén az esetenaplóban történik. A gondozási tevékenységről cselekvési terv készül. Az egyénnel vagy a családdal történő együttműködés szabályai írásban történő szerződéskötés során kerülnek rögzítésre, melyet mindkét fél aláír.

A segítő folyamatban – amennyiben a probléma megoldása érdekében indokolt – lehetőség van más szolgáltatóhoz történő irányításra, vagy a család- és gyermekjóléti központ által nyújtott speciális szolgáltatások igénybevételére. A szükséglet felmerülése után a család-és gyermekjóléti szolgálat munkatársa

írásban megkeresi a család- és gyermekjóléti központot. A szociális segítő munka során a család-és gyermekjóléti szolgálat munkatársa szükség szerint, de legalább hathavonta áttekinti a gondozási folyamatot. Amennyiben a folyamat nem eredményes, a veszélyeztetettség nem csökkent vagy szűnt meg, valamint a családtagok nem együttműködők, jelzi a család-és gyermekjóléti központ felé, kezdeményezi az esetkonferencia összehívását, ahol a szakemberek megtárgyalják, hogy szükség van-e hatósági intézkedésre.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a Központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatósági intézkedésre.

Ameddig a hatósági döntés véglegessé nem válik, addig a gyermek ügyével a családsegítő munkatárs foglalkozik. A hatósági döntés véglegessé válását követően a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere készíti el az egyéni gondozási-nevelési tervet, melybe a család-és gyermekjóléti szolgálat munkatársát is bevonja. A szociális segítő munkát, a gondozási tevékenységet továbbra is a családsegítő munkatárs végzi, továbbá elkészíti az új cselekvési tervet, és annak alapján dolgozik tovább a családdal. Az esetfelelős azonban az esetmenedzser, aki felel a gondozási folyamatokért.

Amennyiben a gyámhivatal a hatósági intézkedést nem tartja indokoltnak, de a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, és a szülő, illetve a családba fogadó gyám vállalják az együttműködést, s ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, akkor a gyámhivatal az eljárás megszüntetésével egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtás megszervezésére. A családsegítő munkatárs elkészíti az új cselekvési tervet, és annak alapján dolgozik tovább.

4.1.4. Válsághelyzetben lévő várandós anyák segítése

A prevenciót szolgáló, ezen a területen végzett feladatot a gyermekjóléti központ a védőnői szolgálattal együttműködve végzi. A tevékenység hatékonyságának növelésében meghatározó szerepet játszanak a jelzőrendszeri tagok, továbbá alapvető fontosságú az általános tájékoztatás és figyelemfelkeltés folyamatos megvalósítása.

A tájékoztatások során elsősorban a magzatvédelemre helyeződik a fő hangsúly, valamint a várandós édesanyák felelősségérzetének felkeltése, illetve megerősítése révén törekednek elérni célkitűzéseiket.

A megvalósítandó eredmény: az anyák folyamatos, minden oldalról történő támogatásának megszervezése és fenntartása. További cél, hogy a gyermek megfelelő fejlődése ne csak magzati korban valósuljon meg, hanem a megszületését követően is, azaz az édesanya és gyermeke megnyugtató körülmények közé kerüljön haza. Kiskorú édesanya esetén fontos a születendő gyermek családi jogállásának, illetve szülői felügyeleti jogának rendezése is. 2020-ban 2 fő volt a kiskorú várandós.

Az elmúlt évben a védőnők által jelzett, szociális okból veszélyeztetett kismamák száma: 10 fő, ebből saját hatáskörben gondozott 7 fő, a Család- és

Gyermekjóléti Szolgálattal közösen gondozott kismamák száma: 3 fő.

4.1.5. Család- és Gyermekjóléti Központ feladataként kerül ellátásra a családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozása

Az Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központja végzi és koordinálja a szociális segítő munkát azoknál az ellátási területén élő, veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családoknál, ahol a családban fennálló probléma a szolgálat eszközeivel, alapellátás keretében végzett családgondozással nem volt megoldható, így hatósági beavatkozás (gyermek védelembe vétele, gyermek családból való kiemelése) vált szükségessé, vagy az állami gondoskodásból a gyermek már visszatérhetett vér szerinti családjába, de utógondozás van folyamatban. A Központ a gondozási tevékenységet a védelembe vett vagy utógondozott gyermekeknél, valamint a nevelésbe vett gyermekek vér szerinti családjainál esetenkénti munkakört betöltő munkatársaival biztosítja.

4.1.6. Az észlelő- és jelzőrendszer működtetése

Az Intézmény szakmai tevékenysége során törekszik hatékonyságának érdekében a kölcsönösen támogató, erős szakmaközi kapcsolatok fenntartására, a jelzőrendszeri tagokkal való folyamatos és eredményes együttműködésre, a mindenki számára hozzáférhető szakmai háló kiépítésére. Szakmaközi megbeszélések keretében tájékoztatást adnak, információkat nyújtanak és közös megoldásokat és lehetőségeket keresnek a különböző problémák megszüntetésére.

2020-ban 6 alkalommal került megszervezésre szakmaközi megbeszélés az alábbi témákban: családterápia lehetőségei a napi munkában, tanulási problémák az iskolában, iskolai stressz és szorongás, „segítők segítése” – asszertív kommunikáció, új típusú hazai drog megjelenése és veszélyei, online zaklatás a mindennapokban, iskolaőr feladata, vírushelyzet idején az oktatás nehézségei és az eddigi tapasztalatok.

A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. Ezért a jelzőrendszer mind teljesebb körű működtetése a témában végzett munka egyik alapvető célkitűzése, nélkülözhetetlen feltétele, hiszen ez a veszélyeztetett, illetve potenciálisan veszélyeztetett gyermekeknek nyújtott hatékony, és kellő időben biztosított segítség rendkívül fontos.

A jelzőrendszerrel való együttműködés elősegítésének területei:

- Tájékoztatás és tájékoztatás kérése: egymás tevékenységének segítésére,
- Az igények ismeretére épülő szolgáltatási kínálat kialakítása,
- Együttműködés az esetek és a problémák mentén,
- Tanácsadás, esetkonzultáció, esetkonferencia, közös munka, fórum, szakmaközi megbeszélés (évente 6 alkalommal).

Orosháza településen is a jelzőrendszer tagjai 2020. február 28-ig éves szakmai tanácskozást tartottak, ahol lehetőség nyílt a jelzőrendszerrel kapcsolatos tapasztalatok, észrevételek megosztására, illetve a gyermekvédelmi munka

hatékonyságának növelése érdekében intézkedési terv készítésére.

Érkezett jelzések száma 2020-as év során:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	13	2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	27	-
Köznevelési intézmény	83	-
Rendőrség	14	-
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	50	-
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	1	-
Járási hivatal gyámhivatala	3	-
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	11	-
Átmeneti gondozást biztosítók	3	-
Pártfogó felügyelői szolgálat	-	-
Gyermekjogi képviselő	-	-
Összesen	205	2
A jelzésekkel érintett személyek száma	189	1

2020-ban a közoktatási intézményektől érkezett a legtöbb jelzés intézményük felé. A második legtöbb jelzéssel az állampolgárok éltek, ilyenkor a lakókörnyezet hívta fel figyelmüket a nehéz helyzetben élő egyénre, családra, vagy anyagi nehézségek miatt a család, rokonság valamely tagja fordult hozzájuk. A jelzést követően munkatársaik felkeresték a jelzett személyt, családot és felajánlották intézményük szolgáltatásait. A megtett lépésről, eredményről írásban jeleztek vissza a jelzést tevő felé.

4.1.7. Összegzés

Az elkészített beszámoló bemutatja a Család-és Gyermekjóléti Központ, illetve a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége, feladata, és a rendelkezésre álló feltételek meglétét, továbbá a felmerülő nehézségeket. Sajnos a kialakult vírushelyzet miatti korlátozások kedvezőtlenül befolyásolták a tervezett programok és fejlesztési elképzeléseik megvalósítását. Folyamatosan törekednek a jelentkező szükségletekre minőségi munkával reagálni, azok kielégítéséről gondoskodni. A pandémiás helyzetben a digitális oktatás számtalan nehézségében igyekeztek a kollégák helyt állni (lecke házhoz vitele, online korrepetálás, szoros kapcsolat a pedagógusokkal, stb.). A hatósági házi karanténban lévő családoknak az ebéd kihordásában is nyújtottak segítséget. A jogszabályoknak megfelelő szervezeti és szakmai változásokat sikerült

határidőre végrehajtani, ezért határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek.

A következő évre vonatkozó terveik sokrétűek. Egyfelől szeretnék működésük és prevenció programjaik színvonalát megtartani, másfelől intézményük a lakosság felé képviselt arculatát és üzenetét tovább finomítani. Több segítőkész szakember dolgozik a helyi intézményben azon, hogy a rászoruló helyzetén segítsen. Mindez azonban kevés, szükség van a rászoruló motivációjára is, hogy előbbre tudjon mozdulni negatív élethelyzetéből.

4.2. Gyermek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és életkezdését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

4.2.1. Bölcsőde

4.2.1.1. Kisharang Bölcsőde

Önkormányzati fenntartású bölcsődeként biztosítja a gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését 20 hetes kortól 3 éves korig. Az intézménybe felvehető minden olyan Orosházán élő kisgyermek, akinek szülei nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. 2020. év folyamán összesen 142 gyermek bölcsődei ellátását biztosították. Közülük hátrányos helyzetűnek 5 fő, halmozottan hátrányos helyzetűnek 10 fő, veszélyeztetettnek (szülői elhanyagolás, nem megfelelő életvezetés) 8 fő minősült.

Az intézmény működéséről

A bölcsőde fenntartója Orosháza Város Önkormányzata, működtetője az Egységes Szociális Központ.

Az intézmény 76 férőhellyel működik, bölcsődének tervezett épületben, mely négy gondozási egységből áll. A kisgyermeknevelői feladatokat megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező, 16 fő kisgyermeknevelő látja el. Munkájukat egy fő gyermekgyógyász szakorvos segíti rész munkaidőben.

Az intézmény 2020. évben 95 %-os férőhely kihasználtsággal működött. A nyár folyamán 100 %-os volt a kihasználtság. A veszélyhelyzet első szakaszában 89-102 % között mozgott az intézményi létszám. A bölcsődebe íratott gyermekek éves átlagléttszáma 73 fő volt. A felvétel egész évben folyamatos.

A bölcsőde alapfeladatán túl szabad kapacitása terhére szolgáltatásként a gyermekek egyéb napközbeni ellátást (időszakos gyermekfelügyeletet, játszóházat, só szobát) működtet, azonban a járványveszély okán a 2020. évben ezen szolgáltatás nem valósulhatott meg.

4.2.1.2. Bóbita Bölcsőde

Önkormányzati fenntartású bölcsődeként biztosítja a gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését 20 hetes kortól 3 éves korig. Az intézménybe felvehető minden olyan Orosházán élő kisgyermek, akinek szülei nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. 2020. év folyamán összesen 33 gyermek bölcsődei ellátását biztosították. Közülük hátrányos helyzetűnek 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetűnek 0 fő, veszélyeztetettnek (szülői elhanyagolás, nem megfelelő életvezetés) 0 fő minősült.

Az intézmény működéséről

A bölcsőde fenntartója Orosháza Város Önkormányzata, működtetője az Egységes Szociális Központ.

Az intézmény 24 férőhellyel működik, az Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvoda Könd utcai telephelyén, mely egy gondozási egységből áll. A kisgyermeknevelői feladatokat megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező, 4 fő kisgyermeknevelő látja el. Munkájukat egy fő gyermekgyógyász szakorvos segíti rész munkaidőben.

Az intézmény 2020. év augusztusáig közel 78 %-os férőhely kihasználtsággal működött. A bölcsődébe íratott gyermekek éves átlagléttszáma 33 fő volt. A felvétel egész évben folyamatos.

A bölcsődei férőhelyek száma: Bóbita Bölcsőde 24, beíratott gyermekek száma 2020-ban 33 fő, ebből hátrányos helyzetű gyermek 0 fő.

4.2.1.3. Lurkó Családi Bölcsőde

2020. évben 19 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény, ebből hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 0 fő. A Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé jelzéssel nem éltek.

4.2.1.4. APRAJAFALVA Családi Bölcsőde Hálózat

2020. évben 17 fő három év alatti gyermek napközbeni ellátásáról gondoskodott az intézmény, ebből hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 0 fő. A Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé jelzéssel nem éltek.

4.2.2. Óvoda

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a

gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Orosháza városában működő óvodák:

Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodájában 1 székhelyen és 7 telephelyen 488 gyermeket látnak el. Ebből 19 gyermek hátrányos helyzetű, 26 fő halmozottan hátrányos helyzetű, és 16 gyermek veszélyeztetett.

Gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma 2.

A Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé 10 esetben éltek jelzéssel.

Székács József Evangélikus Óvoda gyermeklétszáma 126 fő, ebből hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem jár az intézménybe. Veszélyeztetett gyermekről nem tudnak. 2020. évben a Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé jelzéssel nem éltek.

Forrás Református Óvodába járó gyermekek száma 78, ebből az óvoda megítélése szerint hátrányos helyzetű 0 gyermek. A Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé jelzéssel nem éltek.

Eötvös József Katolikus Óvoda gyermeklétszáma 65 fő, ebből hátrányos helyzetű 8 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 2 fő. Gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma: 0. A Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé jelzéssel nem éltek.

Wesley János Gyógypedagógiai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- Oktatást Végző Iskola, Szakiskola fejlesztő óvodai csoportjának gyermeklétszáma 16 fő. Gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma: 1 fő. A Gyermekjóléti Központ felé 9 alkalommal éltek jelzéssel.

Lurkó Óvoda gyermeklétszáma: 27 fő, ebből hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 0 fő. A Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé jelzéssel nem éltek.

APRAJAFALVA Óvoda engedélyezett gyermekek férőhelyszáma 2020. évben 40 fő volt, beiratott gyermekek száma 31. Ebből hátrányos helyzetű 0 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő, veszélyeztetett 0 fő. A Kistérségi Gyermekjóléti Központ felé jelzéssel nem éltek.

4.2.3. Iskolai napközi ellátás

Az iskola egyik legfontosabb teendője a sokoldalú személyiségfejlesztés folyamatában felismerni a tanulók egyéni képességeit, továbbá önismeretre nevelni őket, gondoskodni tovább fejlődésükről, speciális foglalkozások, tevékenységek szervezésével a tantervei kereteken belül és azon kívül.

Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégium

Az iskolában tanuló diákok létszáma:	698 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti helyi lakosú diákok száma:	186 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti kollégista diákok száma:	54 fő
- ebből a veszélyeztetett tanulók száma:	0 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	20 fő
- az erre fordított órák száma havonta:	12 óra

Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Vörösmarty Székhelyintézmény

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	483 fő
ebből alsó tagozatos:	262 fő
felső tagozatos:	221 fő
hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	29 fő
veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	5 fő
Napközisek száma:	250 fő
Tanulósobára járók száma:	26 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	30 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	12 óra

Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Czina Sándor Tagintézménye

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	160 fő
ebből alsó tagozatos:	63 fő
felső tagozatos:	97 fő
hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	21 fő
veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	4 fő
Napközisek száma:	84 fő
Tanulósobára járók száma: az iskolában nem működik tanulószoba, a felső tagozatosok is napközis ellátásban részesülnek.	
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	101 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	64 óra

Orosházi Vörösmarty Mihály Általános Iskola Rákóczitelepi Tagintézménye

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	95 fő
ebből alsó tagozatos:	46 fő
felső tagozatos:	49 fő
hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	50 fő
veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	8 fő
Napközisek száma:	81 fő
(az alsós tanulók egész napos oktatásban részesültek: 57 fő)	
Tanulósobára járók száma:	0 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	60 fő

Az erre fordított órák száma havonta:

53 óra

Orosházi Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	458 fő
ebből alsó tagozatos:	278 fő
felső tagozatos:	180 fő
hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	2 fő
veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	0 fő
Napközisek száma:	292 fő
Tanulósobára járók száma:	0 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	0 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	0 óra

Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	341 fő
ebből alsó tagozatos:	154 fő
felső tagozatos:	187 fő
hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	28 fő
veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	6 fő
Napközisek száma:	154 fő
Tanulósobára járók száma:	64 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	84 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	132 óra

Wesley János Gyógypedagógiai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- oktatást Végző Iskola, Szakiskola

Az intézményt látogatók száma:	129 fő
ebből alsó tagozat:	33 fő
felső tagozat:	45 fő
Fejlesztő óvodai csoport:	17 fő
Súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztő iskolai osztálya:	7 fő
Szakiskolás:	23 fő
Készségfejlesztő iskolai tanuló:	4 fő
Hátrányos helyzetű tanuló:	16 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló:	24 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül:	64 fő
Napközis tanulók száma:	31 fő
ebből alsós napközis:	23 fő
elsős napközis :	8 fő
Korrepetálásban részesülő tanulók száma:	

Korrepetálás a tanulók szakértői véleményében előírtak alapján történik minden gyermeknél. A tanév elején differenciáltan egyéni éves, negyedéves fejlesztési, illetve rehabilitációs tervek készülnek. Rehabilitációs foglalkozás és felzárkóztató foglalkozás keretein belül, melyet minden esetben a kijelölt, és a szakértői véleményekben előírt szakember lát el. Ennek száma minden tanulónál, átlagosan heti 3-5 óra. Tantárgyak: matematika, magyar, logopédia, konduktív

mozgásfejlesztés, TSMT-terápia (Tervezett szenzomotoros tréning),
AAK-terápia (Alternatív augmentatív kommunikációs terápia).

Székács József Evangélikus Óvoda Általános Iskola és Gimnázium

Az iskolában tanuló diákok száma:	554 fő
ebből alsó tagozatos:	179 fő
felső tagozatos:	188 fő
gimnazista:	187 fő
hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	6 fő
halmozottan hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma (nevelésbe vett tanulókkal együtt):	17 fő
veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	0 fő
Napközisek száma:	210 fő
Tanulószobára járók száma:	7 fő
Korrepetálásban részesülő gyermekek száma:	69 fő
Az erre fordított órák száma havonta:	48 óra
<i>A középiskolában tanuló, 18 év alatti helyi lakosú diákok száma:</i>	106 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti kollégista diákok száma:	4 fő

Gyulai Szakképzési Centrum Kossuth Lajos Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Az iskolában tanuló diákok száma:	615 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti helyi lakosú diákok száma:	151 fő
A középiskolában tanuló, 18 év alatti kollégista diákok száma:	22 fő
ebből a veszélyeztetett tanulók száma:	0 fő
Korrepetálásban (felzárkóztatás) részesülő gyermekek száma:	117 fő
az erre fordított órák száma havonta:	156 óra

4.2.4. Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi Tagintézménye

A Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi Tagintézménye által nyújtott szolgáltatások száma a 2019/2020-as nevelési évben az alábbiak szerint alakult:

0-3 évesek:	125 fő
3-6évesek:	1292 fő
7-10évesek:	240 fő
11-14évesek:	134 fő
15-18évesek:	62 fő
Összesen:	1853 fő

Az összes szolgáltatások közül:

- Szülőkézésére történt, védőnő, házi orvos javaslatára: **85 fő**
- Csak szülő kézésére történt: **124 fő**
- Óvodakézésére történt szülő beleegyezésével: **989 fő**
- Iskolakézésére történt szülő beleegyezésével: **655 fő**
- Gyermekjóléti Szolgálat kézésére történt: **0 fő**
- Bírósági felkérés: **3 fő**

Feladatellátásunk szakterületenkénti bontásban:

1. Szakértői bizottsági vizsgálat összesen: **489 fő**
- ebből iskolaérettségvizsgálat: **64 fő**

Koraifejlesztés, gondozásban részesülők száma: **50 fő**

2. A korai fejlesztésben résztvevők az alábbi terápiás fejlesztésekben részesültek:

- *Komplex gyógypedagógiai terápia*
- *Pervazív fejlődési zavarral küzdők terápiaja*
- *Szomatopedagógiai terápia*
- *Konduktív pedagógiai terápia*
- *Szenzoros mozgásfejlesztés Ayres, TSMT módszerrel*
- *Gyógypedagógiai tanácsadás*

3. Fejlesztő felkészítésben részesült: **0 fő**

4. Logopédiai ellátásban részesült a forgalmi adat alapján: **506 fő**
ebből logopédiai terápiát igénybevevők száma: **280 fő**

5. Nevelési tanácsadás keretében nyújtott szolgáltatások igénybevétele
összesen: **400 fő**
ebből nevelési tanácsadás keretében terápiát igénybevevők száma: **365 fő**

Terápiás szolgáltatások:

- Iskola előkészítő foglalkozás (tanulási nehézség megelőzése)
- GMP terápia (Gósy féle beszédértést, beszédészlelést fejlesztő terápia)
- Szenzoros mozgásterápia (AYRES, TSMT módszerrel)
- Sindelar terápia
- Gyógypedagógiai tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás /terápia

6. Konduktív terápiában részesült: **3 fő**

7. Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása/tehetség szűrése
Ellátotti létszám a forgalmi adat alapján: **307 fő**
ebből tehetséggondozásban részesült: **47 fő**

8. Gyógytestnevelés, gyógyúszás: **98 fő**

4.2.5. Védőnői Szolgálat

Orosháza városa 10 területi védőnői, 2 ifjúsági védőnői, 1 kórházi védőnői státusszal rendelkezik. Valamennyi álláshely (13) betöltött. Orosháza Város Önkormányzata az Orosházi Kórházzal kötött feladat-ellátási szerződés alapján működteti a szolgálatot. Kiscsákó településrészen Orosháza Város Önkormányzata és Nagyszénás Nagyközség Önkormányzata között feladat-ellátási szerződés útján valósul meg a szolgáltatás.

Védőnők feladata:

Családlátogatás, tanácsadás tartása, fogadóóra tartása, szűrővizsgálatok elvégzése óvodákban és iskolákban, védőoltások megszervezése, oltás beadásának előkészítése, egészségfejlesztő nevelő munka (szülésfelkészítő tanfolyam, elsősegélynyújtó tanfolyam, csecsemőgondozási tanfolyam, babamasszázs stb.). A védőnő a gondozottal, illetve a családdal akkor találkozik először, amikor a leendő anya várandósként tanácsadáson megjelenik. A megszületett gyermek fejlődését 18 éves koráig elkíséri.

Ha a családgondozás bármely szakaszában probléma adódik, a védőnő segítséget nyújt az általa elérhető lehetőségeket biztosítva, kérve a család együttműködését. Amennyiben ezek nem vezetnek eredményre, kapcsolatfelvétel történik a Gyermekjóléti Szolgálattal, majd kezdetét veszi a közös munka.

2020. évben a születések száma Orosháza városban: 228
(2019-ben 190 fő, 2018-ban 212 fő, 2017-ben 210 fő)

Gondozott gyermekek száma: 1 349 fő
Szociális problémát tapasztaltak: 67 esetben.
Ebből szociális okból, a védőnő saját hatáskörében fokozott gondozást igénylő gyermekek száma 30.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé 10 esetben éltek jelzéssel az alábbi problémákkal összefüggésben: gyermekelhanyagolás, gyermekelhelyezés, lakásprobléma, gyermekvállalási érdektelenség.

A jelzésre minden esetben írásban kaptak választ.

2020. évben ismertté vált gyermekbántalmazás nem történt.

A szülővel történő kapcsolattartás módja: családlátogatás, fogadóóra, önálló védőnői tanácsadás, telefon.

Családlátogatás során tapasztalt problémák: anyagi és párkapcsolati, jogi, egészségügyi, gyermekelhanyagolás, lakásprobléma.

2020. december 31-én nyilvántartott várandósok száma: 125

Szociális okból veszélyeztetett kismamák száma: 10 fő
melyből

- 7 várandós kismamát a védőnő saját hatáskörében tart fokozott gondozásban,
- 3 várandós kismamát a gyermekjóléti szolgálattal közösen gondoztak,
- 2 a kiskorú várandós anyák száma.

Nevelési, oktatási intézményekben tisztasági vizsgálat mellett egészségügyi szűrővizsgálatokat végeznek, melynek célja az elváltozások korai felismerése, és a további romlások megakadályozása. A leggyakoribb probléma a látászavar, melynek észlelése esetén haladéktalanul a szemészeti szakellátásra irányítják a gyermeket törvényes képviselőjén keresztül.

Egyre gyakoribb probléma az elhízás, amely mozgásszervi problémákat, és vérnyomás-emelkedést vonz maga után.

Sajnos sokszor tapasztalják, hogy a tanulók nem mennek el a szakvizsgálatokra.

Az oktatási intézmények 6. és 7. évfolyamai számára megszervezik, lebonyolítják a kötelező védőoltások beadatását.

2014/15-ös tanévtől bevezetésre került a HPV elleni védőoltás, melyet a 7. osztályos lányoknak ajánlanak. A 2020/21-es tanévtől már a fiúkat is be lehet oltani, ha a szülőírásban kéri, ingyenesen megkapják. 2020/21. tanévben 254-ből 165-en éltek, mely 64,9 %-os oltottságot jelent.

Általános probléma, hogy az iskolákkal egyre nehezebb egyeztetni a védőnői feladatokkal kapcsolatban, a tanrend kötöttsége miatt, így kevesebb a lehetőség pl. osztályfőnöki órákon részt venni.

Az iskolai és városi egészségnapokon viszont rendszeresen tartanak előadásokat védőnők is.

4.2.6. Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete 375/2016. (XII.22.) K.t. határozatában döntött arról, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel (továbbiakban: Egyesület) feladat-ellátási szerződést köt az önkormányzat által önként vállalt alternatív napközbeni ellátás feladat megvalósítására.

Az Egyesület vállalta, hogy az Önkormányzat „alternatív napközbeni ellátás játszótéri program keretében” vállalt feladatát a „Játszva megelőzni!- Máltai Játszótér Program” komplex módszertanának szakmai keretein belül ellátja.

A program sikeres működéséről az Egyesület beszámolója a 23/2021. (II. 21.) számú polgármesteri határozatban került elfogadásra.

4.3. Gyermek átmeneti gondozása

Ezen gondozási forma keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről,

lakhatásáról (teljes körű ellátásáról) kell gondoskodni.

A szülő kérelmére vagy beleegyezésével, ideiglenes jelleggel, az alapjául szolgáló ok fennállásáig, legfeljebb 12 hónapig tart.

2020. évben Orosházáról gyermek nem került átmeneti gondozásba vételre.

4.3.1. Szociális- és Fejlesztőközpont Családok Átmeneti Otthona Magyar Ökumenikus Segélyszervezet

A Gyvt. 94. §-a előírja 20.000 állandó lakos felett a gyermekek átmeneti otthonának, 30.000 lakos felett a családok átmeneti otthonának létrehozását és működtetését, kötelező jelleggel. Ezen jogszabály 96. § (1) bekezdése rendelkezik arról, miszerint az önkormányzat kötelező feladatainak ellátási szerződés útján is eleget tehet. Minderre tekintettel az Önkormányzat ezen ellátási kötelezettségét a Magyar Ökumenikus Segélyszervezettel kötött ellátási szerződés alapján biztosította éveken keresztül. Az ellátási szerződés fenntartásának felülvizsgálata 2016. évben megtörtént, melynek eredményeként az megszüntetésre került jogszabályi kötelezettség hiányában. Mivel az Intézmény által nyújtott szolgáltatásokat orosházi lakosok is igénybe veszik, illetőleg a város szociális ellátórendszerében is jelentős szerepet tölt be, így 2020. évben bruttó 250.000,- Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült Orosháza Város Önkormányzatától.

A Családok Átmeneti Otthonában az otthontalanná vált szülő kérelmére együttesen helyezhető el a gyermek és szülője. Erre akkor kerülhet sor, ha ezen elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és a gyermeket emiatt el kellene választani a szülőtől.

2020. évben 2 orosházi család kérte elhelyezését, összesen 2 felnőtt és 6 gyermek. Egy családnak sikerült albérletbe költöznie az intézményi ellátást követően, egy család (1 felnőtt és 4 gyermek) pedig továbbra is az intézményben lakik.

4.3.2 Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 16/2006. (IX.15.) önkormányzati rendelete 21/A. § és 21/B. § szakaszai rendezni kívánják a krízishelyzetben lévő személyek ideiglenes lakhatását, így az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatának írásbeli javaslatára, méltányosságból, pályázati eljárás mellőzésével a rendeletben meghatározott lakásokba helyezhetők el.

V. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMCHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK

5.1. A Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatánál a Magyar Államkincstár 2020. szeptemberében a rendelkezésre álló iratok alapján, illetve helyszíni ellenőrzés során felülvizsgálta a támogatások igénylésének és elszámolásának

jogszerűségét. Az ellenőrzés szabálytalanságot nem tárt fel az intézmény működésével kapcsolatban.

VI. A JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN

6.1. Az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálatát által évente megrendezésre kerülő éves szakmai tanácskozáson a szakemberek részéről a következő javaslatok hangzottak el, melyek megvalósításával javítani lehet a gyermekvédelmi tevékenység színvonalát:

- Gyermeknevelési problémák merülnek fel sok szülőknél, melyet a szülők attitűdjének megváltoztatásával, szakemberek bevonásával (pszichológus) lehetne enyhíteni.
- Az igazolatlan hiányzásoknak növekszik a száma. Az online oktatásban sok gyermek nem vett részt kellő mértékben, ezért ennek kiküszöbölése érdekében az iskolapszichológusi ellátás biztosítása minden oktatási-nevelési intézményben fontos lenne, melynek keretében tanácsadás nyújtása valósulhatna meg.
- A veszélyhelyzet megszűnése után a nehéz szociális helyzetben lévő gyermekeknek fontos lenne az élményszerzési lehetőség, számukra szabadidős programok szervezése.
- Jelzőrendszeri tagok, valamint a lakosság számára prevenciók célzatú előadások szervezése, mert a jelzőrendszer nem minden esetben hatékony a jelzések megtételét illetően.
- A családoknál lévő higiéniai problémák, a gyermekek elhanyagolása szakemberek összefogását vetíti elő, a védőnők szűrővizsgálatai, a szemléletformálás elősegítheti a probléma csökkenését, megszűnését.
- Magatartás- és viselkedés problémával küzdő gyermekek száma növekedést mutat, az iskolai agresszió és magatartási problémák kezelése, visszaszorítása, csökkentése a cél. Valamennyi oktatási intézményben iskola pszichológus alkalmazása megfelelő óraszámú segítséget jelentene, az iskolai segítők tanítási óra tartása bullying témában jelenleg is segíti/segítheti a diákokat a felismerésben, jelzésben.

6.2. SOS Gyermekfalu Orosháza célul tűzte ki:

A 2020. évben a legfontosabb célkitűzésüknek tekintették, hogy az SOS Gyermekfalu fiataljainak az önállósodását segítsék. Ezt nagyban szolgálta 2015-ös Orosházára költözésük, amelynek egyik eredménye, hogy a gondozott gyermekek integrációja a helyi közösségbe előrehaladt, egyre több SOS-en kívüli baráti és társas kapcsolattal alakult. Az önállósodás elősegítése érdekében

az SOS Gyermekfalu szakmai csapata külsős szakemberekkel karöltve egy EFOP pályázat megvalósításában vett részt a 2020-as évben, amely pályázat lezárult. Valamint biztosítottak csoportos és egyéni szupervíziós alkalmakat, illetve esetmegbeszélést a nevelőszülőknek és külön a szakmai vezetésnek.

VII. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA, VALAMINT A GYERMEKKORÚ ÉS A FIATALKORÚ BŰNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK, AZ ÁLTALUK ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMÁNAK, A BŰNELKÖVETÉS OKAINAK BEMUTATÁSA

7.1. Az Orosházi Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint 2020. évben 15 fő fiatalkorú ellen, 2 fő gyermekkorú személy ellen indult büntetőeljárás bűncselekmény elkövetése miatt.

A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok, ezért velük szemben indított eljárások megszüntetésre kerültek. A gyámhatóság felé a cselekmények elkövetéséről adatlap megküldésével jelzéssel éltek.

Az eljárások során, bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetén a fiatalkorúval szemben a nyomozást a fiatalkorúakra vonatkozó speciális szabályok megtartása mellett kell lefolytatni. Ilyen speciális szabályok pl. a törvényes képviselő és a védő részvétele a teljes eljárás tartama alatt, környezettanulmány és iskolai jellemzés kötelező beszerzése, stb.

Bűncselekmény elkövetése esetén ugyanakkor a bíróság a fiatalkorúval szemben büntetést is kiszabhat és intézkedést is alkalmazhat.

2020. évben a hatóság összesen 9 esetben indított fiatalkorúak által elkövetett **szabálysértés** miatt eljárást, az alábbiak szerint, gyermekkorú ellen nem indult eljárás.

Év	Gyermekkorú (fő)	Okok:	Fiatalkorú (fő)	Okok:
2020.	2	lopás (2)	9	lopás (4), szándékos rongálás (1), rendzavarás (2), garázdaság (1), járművezetés eltiltás hatálya alatt (2)
2019.	0	-	8	- lopás 8 - testi sértés 2 - garázdaság 1 - közokirat hamisítás 1 - hulladék-gazdálkodás rendjének megsértése 1
2018.	0	-	9	- lopás 7 - rongálás 1 - rendzavarás 1
2017.	0	-	21	- lopás 9

Év	Gyermekkorú (fő)	Okok:	Fiatalkorú (fő)	Okok:
2020.	2	lopás (2)	9	lopás (4), szándékos rongálás (1), rendzavarás (2), garázdaság (1), járművezetés eltiltás hatálya alatt (2)
2019.	0	-	8	- lopás 8 - testi sértés 2 - garázdaság 1 - közokirat hamisítás 1 - hulladék-gazdálkodás rendjének megsértése 1
				- rongálás 2 - rendzavarás 7 - garázdaság 1 - közlekedési 2
2016.	6	- lopás (4) - szándékos rongálás (1) - valótlan bejelentés (1)	19	- lopás (13) - rongálás (1) - rendzavarás (4) - garázdaság (1)
2015.	0	-	5	- tulajdon elleni, - rendzavarás, - garázdaság
2014.	4	- telefonlopás - bolti lopás - orgazdaság - garázdaság, (alkoholos befolyásoltság)	26	- kerékpárlopás - bolti lopás - alkalmi lopás - garázdaság - rendzavarás - rongálás - eltiltás hatálya alatti vezetés

A fiatalkorúak által elkövetett szabálysértéseket tekintve megállapítható, hogy az elmúlt évhez képest 47 %-kal csökkent.

Az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén a gyermek- és fiatalkorúak által elkövetett szabálysértések, illetve bűncselekmények száma az országos átlagnál évek óta lényegesen alacsonyabb.

7.2. Jellemző problémák és azok gyakorisága a gyermekkorúak körében:

A gyermekkorúakra inkább a kisebb súlyú, sok esetben „gyermekcsínynek” induló olyan cselekmények jellemzőek, amelyek jogsértő voltával életkoruknál fogva nincsenek tisztában, vagy nem mérik fel eléggé tetteik lehetséges következményeit.

A 14. életévüket még be nem töltött fiatalok a büntető- és a szabálysértési jog szerint is gyermekkorúnak minősülnek, így főszabályként velük szemben büntethetőséget kizáró ok áll fenn. A főszabály alóli kivételt hozott a magyar jogrendszerbe az új Büntető törvénykönyv, melynek 2013. július 1. hatályba lépése óta 5 bűncselekmény típus elkövetése esetén elvileg a 12. életév

betöltése után is büntethető az egyébként gyermekkorú személy.

A törvény 16. §-a tételesen felsorolja ezeket a bűncselekményeket: az emberölés és annak minősített esetei, az erős felindulásban elkövetett emberölés, az életveszélyt okozó testi sértés, és a halált okozó testi sértés, a rablás és kifosztás. Ezek elkövetése esetén a tizenkettedik életévét már betöltött, de a tizennegyedik életévüket be nem töltött gyermekkorúak is büntethetővé válnak, ha az elkövetés idején rendelkezett a cselekménye következményeinek felismeréséhez szükséges belátási képességgel.

Szabálysértés esetén a gyermekkor mindig büntethetőséget kizáró ok. Gyermekkorúval szemben szabálysértés elkövetése miatt nem szabható ki helyszíni bírság és szabálysértési bírság sem.

7.3. Jellemző problémák és gyakorisága a fiatalkorúak körében:

A fiatalkorúak – azaz a 14. és 18. életév közötti fiatalok – esetében szinte bármilyen bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetésével lehet találkozni. A felnőttkor küszöbén álló fiatalok esetleges elkövetővé válása elsősorban attól a környezettől (család, baráti kör, iskola, stb.) függ, amelyben élnek, és amelynek körülményeit, szokásait, magatartását, erkölcsi normáit példaként látják a mindennapjaikban.

Ha ez a környezet, vagy annak egyes elemei valamilyen okból problémásak, akkor nagy az esély arra, hogy a fiatalkorú a társadalmi normák és elvárások ellenére deviáns magatartásformákat választ magának. Ez könnyen vezethet a törvényekkel való szembekerüléséhez, vagyis a bűnelkövetéshez.

A fiatalkorúakkal szemben szabálysértés elkövetése esetén a hatóság csak feljelentéssel élhet, bírság nem szabható ki, kivéve, ha önálló keresettel rendelkeznek.

7.4. A hozzátartozók közötti erőszak, bántalmazások előfordulása a településen:

A hozzátartozók közötti erőszak kezelésével összefüggő rendőrségi feladatok végrehajtásáról szóló 2/2018. (I.25.) ORFK utasítás szabályozza a családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozó bűncselekmények esetén végrehajtandó rendőri eljárásrendet.

Az e körbe tartozó személy elleni cselekmények miatti bejelentéseket minden esetben kiemelten kezelik és haladéktalanul megteszik a szükséges intézkedéseket.

A konfliktusok kialakulásánál legjellemzőbb okai az ittasság, a nem megfelelő anyagi körülmények, szerelemfáltás, gyermek elhelyezése körüli viták, házasság- és élettársi kapcsolat megromlása, illetve a gyermek láthatás be nem tartásával kapcsolatos szabályok megsértése.

Tényleges jogsértés észlelése esetén minden esetben intézkednek a jogellenes állapot megszakítására, a felek indulatainak lecsillapítására és a további jogsértés megelőzésére, illetve tájékoztatják az érintetteket a rendelkezésre álló jogérvényesítési lehetőségekről is.

A tudomásukra jutott információkról haladéktalanul jelzéssel élnek (rövid úton, szóban, illetve adatlap megküldésével) a családsegítő, gyermekvédelmi, és gyermekjóléti szolgálatok felé. Szolgálat ellátás során rendszeresen kapcsolatot tartottak a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársaival, mint a jelzőrendszer része.

Az elkövetőket vizsgálva megállapítható, hogy elsősorban férfiak követik el a családon belüli erőszak körébe tartozó bűncselekményeket, azonban esetenként női elkövetőket is regisztráltak. A férfiak főként a testi sértéseket, míg nők a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményekben érintettek elkövetőként.

A hozzátartozók közötti erőszakkal kapcsolatos bejelentéseket követő rendőri intézkedések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy az esetek többségében a bejelentő nem kíván magánindítvánnyal élni a bántalmazóval szemben, megelőgszenek azzal, hogy a rendőr figyelmezteti az erőszakoskodó felet.

Az ennek ellenére megindított eljárásokat (pl. zaklatás, magánlaksértés bűncselekményben) sok esetben az ennek feltételül szolgáló magánindítvány hiánya miatt meg kell szüntetni, miután a sértettek a törvény által biztosított 1 hónapon belül sem terjesztik elő a büntetőeljárás lefolytatásához szükséges magánindítványt.

7.5. A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok

A vizsgált időszakban – a korábbi évek tapasztalataitól eltérően – az ún. hagyományos, klasszikus eredetű szerek fogyasztása vált ismertté. Ezek közül a marihuána és az amfetamin származékok (speed, extasy) fogyasztása dominál. A klasszikus szerek ismételt térnyerésével a pszichoaktív szerek használatának visszaesése figyelhető meg. A visszaesés okaként értékelhető, hogy a fogyasztók egyre jobban felismerik a „designer” drogok előállításának kiismerhetetlen módját, a hatásmechanizmus ismeretlensége miatti nagyfokú veszélyességét.

Ebben szerepe van a felvilágosító, drog prevenciók munkának is.

Az elkövetői adatokat vizsgálva megállapítható, hogy 2020. évben is több felnőtt korú és fiatalkorú férfivel szemben indítottak kábítószer fogyasztása, valamint pszichoaktív anyaggal való visszaélés gyanúja miatt eljárást. Az eljárás alá vont személyek – amennyiben a törvényi feltételek fennállnak – tájékoztatást kapnak az elterelés lehetőségéről és a megelőző-felvilágosító tanácsadásról, melyet önként vállalhatnak és vállalnak is.

Drogfogyasztással összefüggő haláleset Orosháza területén 2020. évben sem történt.

7.6. Bűnmegelőzésben, prevenciós munkában szerzett tapasztalatok

D.A.D.A., az ELLEN-SZER, az Sz.Cs.R.P., az OVI-ZSARU és az I.B.T. Program.

A COVID-19 vírusfertőzés megjelenését követően a fertőzés megelőzése érdekében az oktatási intézmények 2020. március 16-ai zárását követően az oktatási intézmények online oktatásra álltak át. A bűnmegelőzés programok keretében az órák, előadások, rendezvények nem kerültek megtartásra, továbbá 2020/2021. tanévben a programok nem kerültek elindításra.

D.A.D.A.

Megelőzési tevékenységük során a 2019/2020-es tanévben Orosháza 7 általános iskolájában, 28 osztályban, 506 tanuló, illetve Békéssámson Általános Iskolájában folyt a D.A.D.A. program oktatása.

A 2020/2021. tanévben a Covid-19 vírusfertőzés megelőzése érdekében a bűnmegelőzési program nem kerültek indítása.

A D.A.D.A. Programon túl a gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzése, illetve csökkentése érdekében folyamatosan együttműködnek az illetékességi területünkön lévő önkormányzatokkal, a gyámhivatallal, a családsegítő szolgálatokkal és a hivatásos pártfogókkal, akik megfelelő partnerek a megelőzési feladatok jó színvonalú ellátásában.

ELLEN-SZER program középiskolák részére:

A 2019/2020. tanévben 2020. március 16-ig, az oktatási intézmények bezárásáig a program oktatását oktató hiányában, a Békés Megyei Rendőrfőkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya végezte.

A drog prevenciós összekötő munkája (Sz. Cs. R. P . program)

Az ORFK szervezésében 2014. szeptemberében indult útjára „A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” elnevezésű új bűnmegelőzési program.

A programban meghatározottaknak megfelelően havonta két alkalommal került sor telefonos ügyelet tartására A 2019/2020-as tanévben nem kaptak megkeresést.

Az OVI-ZSARU program

Az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén 7 éve működik az orosházi Lehel utcai és a Móricz Zsigmond utcai óvodákba az Ovi- Zsaru program. Tapasztalataink alapján a „kesztyűs bábok” segítséget nyújtanak az adott magatartási problémák kezelésében. Az év során rendőri segítséget a program oktatásához nem kértek. A programban résztvevő óvónők szerint „Rendőrröbi” és „Rosszcsont Ricsi” kesztyűbábok nagy segítséget nyújtanak a gyerekek személyiségfejlődésének helyes alakításában pl. a magatartási és közlekedési szabályok megismerésében, alkalmazásában. A program oktatása során problémát nem jeleztek az óvoda pedagógusok.

I.B.T. program- Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó középiskolák részére:

A 2019/2020-as tanévtől oktató hiányában a program felfüggesztésre került.

VIII. CIVIL SZERVEZETEK KÖZREMŰKÖDÉSE A GYERMEKVÉDELMI FELADATOKBAN

A civil szervezetek tevékenységére vonatkozó jellemző és lényeges megállapítások írásos beszámolóik alapján kerültek megfogalmazásra.

8.1. Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szociális- és Fejlesztő Központ Családok Átmeneti Otthona

Az Otthonban anyagi okokból vagy párkapcsolati erőszak miatt lakhatásukat veszített családoknak nyújtanak menedéket. Az ország egész területéről fogadják a kiskorú gyermekeket nevelő családokat: az itt töltött maximum egy + fél év alatt a szülő(k) és a gyermekek családként együtt maradva kapnak valódi esélyt a továbblépésre.

Az Otthon minden esetben a bajba került családok helyzetét alaposan megismerve, a változás érdekében velük kölcsönösen együttműködve nyújt segítő kezet és esélyt a reintegráció folyamatába.

Az elérendő cél, hogy átmenetileg az Otthonban élő családok minden segítséget megkapjanak a társadalomba való visszailleszkedéshez, melyhez komplex támogatásban részesülnek az intézménybe érkezésüktől új, önálló életvitelük kialakításáig.

2020. január 1. és 2020. december 31. között összesen 147 fő, melyből 96 gyermek és 51 felnőtt kapott elhelyezést az otthonban.

A 2019-es évtől elindult az intézményen belül a krízisközpont működtetése. A krízisközpontban kizárólag a kapcsolati erőszak miatt kialakult akut krízishelyzetek okán otthonukat elhagyni kényszerülő bántalmazottak és családtagjaik számára nyújtanak ellátást. Az ellátás ideje nyolc hét. 2020. évben 16 család (16 felnőtt és gyermek) vette igénybe ezt a típusú szolgáltatást.

A biztonságos lakhatáson túl az Otthon munkatársai többek között a gyermekeknek nyújtott fejlesztő programokkal, iskolán kívüli felzárkóztatással

és közösségi programokkal, valamint a szülők számára biztosított életvezetési, munkaerő-piaci, jogi, illetve pszichológiai tanácsadással segítik a családok fenntartható önállóságának kialakulását, mentális helyreállítását, megerősödését.

Indokolt esetben az Otthon elhagyása után is gondoskodnak a korábbi lakók elhelyezéséről.

A szegénység elleni küzdelem leghatékonyabb eszközének a munkaerő-piaci programokat tartják, így nemcsak az álláskeresésben segítik a munkanélkülieket, hanem arra is felkészítik őket, hogy élni tudjanak a lehetőségekkel a munka világában.

Pályázat útján igénybe vehető úgynevezett kiléptető házakat üzemeltet, melyek hiánypótló segítséget jelentenek az önálló élet megteremtésében.

A 2019-es év elején a Félutas házba két fős család költözött. Ez a szolgáltatási forma a kapcsolati erőszak áldozatainak reintegrációját segíti, hosszú távú lakhatás biztosításával. Az édesanya stabil munkahelyet szerzett, gyermeke a Táncsics Mihály Gimnázium tanulója és kiválóan teljesít az iskolában.

8.2. Nagycsaládosok Egyesülete

Az egyesület az állami közfeladatok egy részét közhasznú tevékenység keretében látja el. Széleskörű hazai és nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. A Petőfi Művelődési Központ minden városi rendezvényén jelen vannak.

Emellett civil együttműködési-, és különböző munkaprogramokban vesznek részt (NOE választmányában és közgyűlésében, Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségében, Vajdasági Nagycsaládos Egyesületek Szövetségében).

Az egyesület elnöke az orosházi HEP NŐK munkacsoportjának vezetője.

Kiemelhető a rászoruló családok segélyezésében való részvétel, 2020-ben 162 rászoruló családnak osztottak adományozóktól kapott élelmiszer-segélyeket. Napi szinten szállítanak péksütemény, kenyér és zöldség-gyümölcs adományokat a Tesco élelmiszermentés program keretében. E tevékenységgel mind az orosházi, mind pedig a környező települések rászorulóit is részesülnek rendszeres segítségben.

Jelenlegi Egyesületi Házukban – az önkormányzat tulajdonában lévő Ady Endre utcai volt óvoda épületében – a COVID-19 helyzetre tekintettel a lehetőségekhez képes több programot valósítottak meg leginkább a tavaszi, és nyári időszakban (családi nap, farsang, közgyűlés).

Az ismételt korlátozások miatt a karácsonyi rendezvényüket sem tudták megtartani, de pályázatokon kapott összegek átcsoportosításával, és országos adományból minden családnak át tudták adni az év végi családi csomagokat, amik nagy segítséget jelentenek az ünnepvárás idején.

8.3. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF):

Városunkban a KEF 2001-től működik, tevékenységében a drogprobléma megelőzésében, illetve kezelésében érintett helyi intézmények, szervezetek

vesznek részt. A KEF értekezletek keretében egyeztetések zajlottak az intézmények képviselőivel a szenvedélybetegségeket, az egészségfejlesztést érintő pályázatokról, illetve a tagszervezetek által szervezett programokról.

A KEF feladata, hogy koordinálja a városi drogstratégia céljainak megvalósítását, melyhez a különböző szervezetek főként szabadidős és prevenció programjaikkal járulnak hozzá. Ezek közül a Gyereknapi aszfaltkréta rajtoló és plakátkészítő verseny, a sikerklub, a kortárssegítő képzés, a #Hetikérdés, a „Bezzeg a mai fiatalok”, a relaxációs csoport és autogén tréning gyermekeknek, a Video Work csoport, a táboroztatás, a kirándulások, az egészségnevelési előadások és rendezvények, a dohányzás megelőzési programsorozat emelhetők ki. Az elmúlt évben a programok és rendezvények megvalósítását a pandémiás helyzet nagymértékben korlátozta, ezért a tervezettnél kevesebb lehetőséget tudtak nyújtani a város lakossága számára.

Az általános, illetve a középiskolákban évek óta működő, rendőrség által biztosított programok sem kerültek megtartásra, továbbá a 2020/2021-es tanévben indításra.

A KEF tagszervezeteinek közreműködésével két tájékoztató kiadvány is megjelent a mindennapi függőségeinkről és a stresszkezelésről.

8.4. Mi-Értünk Egyesület

A Mi-Értünk Egyesület KontaktPont Orosháza az általános és középiskolákban készségfejlesztő, önismereti és információnyújtó foglalkozásokat tartott (pl.: egészségnapok), valamint eseti bulisegély szolgáltatást működtetett. Az alacsonyküszöbű szolgáltatások anonim módon is igénybe vehetők, így nem minden esetben rendelkeznek pontos adatokkal a klienseik korát illetően.

Szolgáltatásaikkal a 18. év alatti fiatalokat elsősorban megkereső tevékenységeik (rekreációs szintéren folytatott megkereső programok, bulisegély) során érik el, de ez nem jelenti azt, hogy ezen találkozások szerhasználat miatt valósulnak meg.

Az elért 14-18. év közötti fiatalokkal történő találkozásokról nem „főre”, hanem kontaktra (találkozásokra) fókuszáló dokumentációt kell vezetni, azaz egy fő megjelenhet többször is kontaktként.

Kontra lebonított statisztika: (2020-as év):

16 év alatti	621
16-18 év között	1.078

A korábbi évekhez képest jelentős a számok visszaesése, ez a járványügyi helyzet, az iskolák online tanrendjének köszönhető. Az elért számok nagy részét, online tevékenységből, továbbá az év elején és nyáron megvalósuló csoport foglalkozásokból érték el.

8.5. SOS Gyermekfalvak Magyarországi Alapítványa

Az SOS Gyermekfalvak Magyarországi Alapítványa Orosházi Terület Orosházán folyó munkája folyamatos volt 2020-ban.

Az ellátást egy területen végezték, az SOS Gyermekfalu Program Orosháza gyermekvédelmi szakellátásban.

8.5.1. Az ellátást nyújtó SOS Gyermekfalu Program Orosháza bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére

Az SOS Gyermekfalu Program Orosháza a nemzetközi SOS Gyermekfalu szervezet (SOS-Kinderdorf International) részeként gondoskodik a vérszerinti családjukból kikerült gyermekek, fiatalok gondozásáról, neveléséről. A gyermekeket az integrált gyermekfaluban levő családi házakban, az SOS tulajdonában lévő háztartásokban és saját ingatlanban is nevelik az erre a feladatra hosszútávon vállalkozó nevelőszülők. Az SOS - Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa által működtetett SOS Gyermekfalu Orosháza Nevelőszülői Hálózata határozatlan időre szóló működési engedéllyel rendelkezik.

2019. november 1-től az SOS nevelőszülői hálózata országos nevelőszülői hálózatoként került bejegyzésre kecskeméti központtal. Így az orosházi terület már nem önálló egységként működik, hanem SOS- Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa Országos Nevelőszülői Hálózat részeként.

Tavalyi évben legfontosabb feladatuknak tekintették, hogy az SOS Gyermekfalu fiataljainak önállósódását segítsék. Ennek keretében az SOS Gyermekfalu szakmai csapata és egy EFOP pályázaton keresztül külsős szakemberek bevonásával tevékenykedtek e cél elérése érdekében.

Továbbra is nagyon fontosnak tartják a szakmaközi együttműködést és a jó kapcsolatot helyi szervezetekkel, iskolákkal, önkormányzattal, helyi civil szervezetekkel és természetesen a hatósággal.

Létszám, egyéb statisztikai adatok

2020. december 31-én, az elhelyezésre került gyermekek száma összesen 54 fő volt. Nevelésbe vett 49 fő, utógondozói ellátottként 5 fő nevelkedik a családokban. A családoknál elhelyezett gyermekek és fiatalok közül 20 fő különleges szükségletű. A 25 nevelőcsaládban 17-ben gondoztak különleges szükségletű fiataalt.

Közoktatásban résztvevők megoszlása

A gyermekfaluban nevelkedők közül 1 fő bölcsődés, 11 fő óvódás, speciális általános iskolába járt 13 fő, normál tantervű általános iskolába járt 19 fő, speciális szakiskolába járt Magyarbánhegyesre 2 fő. Érettségit adó képzésben 5 fő tanult. Szakmát tanult 3 fő.

A Békés megyei illetékességű gyermekeinkről (az ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák)

2020. év december 31-én **Békés megyéből** összesen 52 fő elhelyezéséről gondoskodtak, ebből nevelésbe vett 52 fő, utógondozói ellátott Békés megyéből nem volt, ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorú nem volt.

Kor szerinti megoszlásban a gyermekek aránya a következő:

- 0-3 éves: 5 fő, ebből 3 fő lány és 2 fiú,
- 4-5 éves: 7 fő, ebből 3 lány és 4 fiú,
- 6-13 éves: 20 fő, ebből 9 lány és 11 fiú,
- 14-17 éves: 20 fő, ebből 7 lány és 13 fiú,
- 18 év feletti: 0 fő.

Egy fiú és egy lány került az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa által fenntartott szegedi Ifjúsági Házba.

2020-ban 24 órát meghaladó szökés nem volt.

Hazagondozás, örökbeadás

2020. év folyamán 1 esetben történt örökbeadás, továbbá 1 gyermek került hazagondozásra családjához.

Összesen 18 testvérsor nevelkedik a gondozásukban, ebből 8 kettes testvérsor, 8 hármas testvérsor, 1 négyes testvérsor, 1 ötös testvérsor és 4 fő pedig testvér nélkül nevelkedik családban.

Gondozottjaik a Gyermekfalu szervezésében heti, esetenként napi rendszerességgel járnak, járhatnak különböző korrepetálásokra, német, angol, illetve matematika tantárgyból.

Különleges szükségletű gyermekeik az iskola szervezésén kívül egyéni fejlesztésekben részesülnek, fejlesztő pedagógus és logopédus szakemberek támogatásával, heti egy alkalommal.

Az SOS sztenderdek értelmében minden gyermek esetében készült egy **egyéni fejlesztési terv**, melyet negyedévente aktualizál a szakmai csapat együttműködésben a gyermekkel, fiatallal és az ő életükben részt vevő releváns szakemberek bevonásával (figyelemmel az életkorára). Így rendszeresen nyomon követésre kerültek és kerülnek a gyermek, illetve a fiatal egyéni célkitűzései, érdekei és képességei.

Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek)

Az orosházi integrált SOS Gyermekfalu egész évben állandó létszámmal biztosította a zavartalan feladatellátást. 2020. december 31-i dátummal a személyi ellátottságuk a következő:

25 fő nevelőszülő (ebből 19 család saját háztartásban él és 6 családnál nevelőszülő párok nevelik a gyerekeket),

2 fő helyettesítő nevelőszülő,
4 fő családsegítő (megbízási szerződéssel),
1 fő szakmai vezetőhelyettes,
1 fő nevelőszülői tanácsadó,
1 fő pszichológus,
1 fő pénzügyi és működtetési vezető,
1 fő asszisztens,

2020-ban a szabadidős programok lebonyolítását a járványügyi helyzet miatt hozott országos rendelkezések befolyásolták. Az év során a gyermekek életkorát figyelembe véve több táboroztatási lehetőséggel is éltek a nevelőszülői családok. Az óvodás és a középiskolás korosztály belföldön kapcsolódott ki a nevelőszülői családokban.

SOS Gyermekfalu Orosháza programok

Három nyílt napot tartottak – azzal a céllal, hogy további nevelőszülőket toborozzanak, illetve hogy megmutassák tevékenységüket a lakosságnak. Folyamatos belső tájékoztató fórumokat és egyéni konzultációs alkalmakat biztosítottak a nevelőszülői családok számára a 2020-as évben az SOS Gyermekfalvak Magyarországi Alapítványának felsővezetésével.

2020. évben, két alkalommal nyáron és ősszel 60 órás nevelőszülői felkészítő tanfolyam indítására is sor került.

IX. ÖSSZEGRZÉS

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kiemelt célja, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységek, intézkedések során a fokozatosság elve érvényesüljön, azaz minden esetben a gyermekek mindenek fellett álló érdeke, hogy a szükséges, de még elégséges intézkedés történjen.

A beszámoló is tükrözi, Orosháza városában a gyermekek védelme érdekében életre hívott intézményrendszer a fenti rendelkezés szellemében, hatékonyan, kellő összefogással, átláthatóan működik, s működött 2020. évben is.

A beszámolóhoz adatot szolgáltatott:

Bogárné Kiss Ildikó Egységes Szociális Központ intézményvezetője,
Halustyik Éva az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központ és
Családsegítő Szolgálat vezetője, KEF titkára,
Czecher Péter rendőr ezredes, rendőrségi főtanácsos, kapitányságvezető
Orosháza Város Rendőrkapitánysága,
Kovács Dániel Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona
vezetője,
Benedek Szilvia Nagycsaládosok Egyesülete,
Mokcsayné Kovács Anikó Védőnői Szolgálat vezetője,
Nemesvári Adrienn Mi-Értünk Egyesület KontaktPont Orosháza,
Motyovszki Edit a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi
Tagintézmény vezetője,
Mórocz Tamás SOS Gyermekfalvak Magyarország, szakmai vezetője,
Közoktatási, köznevelési intézmények,
Dr. Pető Margit az Orosházi Polgármesteri Hivatal Igazgatási Iroda Népjóléti és
Szociális Csoportvezetője.

Orosháza, 2021. május 10.

Dávid Zoltán
polgármester

